Jaargang 112. Vrijdag, 7 Januarij 1853. No. 2.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

Deze Courant wordt uitgegeven des Dingsdags *en* Vrijdags. *De abonnements-prijs voor den jaargang* 1853 *is f* 8—32, *en* franco *per post f* 9—36; *voor het eerste kwartaal f* 2—00 *en per post f* 2—25. *Voor het abonnement der Bijbladen eene verhooging van hoogstens* 60 *cent per jaar.*

AANBESTEDING.

Op MAANDAG den 10den Januarij 1853, des middags te 12 uur, in een der Vertrekken van het Provinciehuis te *Groningen*, zal, door een der LEDEN van GEDEPUTEERDE STATEN, in het bijzijn van den HOOFD-INGENIEUR van den WATERSTAAT in het 1ste Distrikt, onder nadere approbatie worden aanbesteed:

Het leveren van materialen op den weg van Winschoten *naar de* Morige *in* 1853.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, overeenkomstig art. 8 van het Bestek.

Het Bestek, waarnaar de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve in het Provinciehuis en bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat te *Groningen*, ter lezing liggen in het Gemeentehuis te *Winschoten*.

Nadere inlichtingen kunnen worden aangevraagd bij den Hoofd-Ingenieur voornoemd en den Ingenieur N. J. VAN DER LEE te *Groningen*.

GRONINGEN, 3 Januarij 1853.

De waarnemende Commissaris des Konings in de provincie Groningen,
J. HOMAN.

De waarnemende COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie *Groningen* brengt bij deze ter kennis van het Publiek, dat de passagie over de **Weher klapbrug**, liggende in den puinweg tusschen de dorpen *Warfhuizen* en *Ulrum*, welke sedert den 29sten December l.l. is gestremd geweest, thans wederom als gewoonlijk kan plaats hebben.

GRONINGEN, 3 Januarij 1853.

De waarnemende Commissaris des Konings voornd.:
J. HOMAN.

AANBESTEDING BIJ INSCHRIJVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* gedenken, door hunnen GECOMMITTEERDE, in bijzijn van Mr. J. L. TRIP, Rentmeester van de *Stads Veenen* en *Ter Apel*, bij enkele inschrijving, met gesloten briefjes, **op later te bepalen tijd**, in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS dezer Gemeente, aan te besteden:

Het **BOUWEN** van eene **NIEUWE SCHUTSLUIS** in het *Stads-Kanaal*, in de Afdeeling genoemd het *Stads Ter Apeler Kanaal*, nabij den *Schaapsberg*, provincie *Groningen*, Gemeente *Vlagtwedde*, plus minus 3000 Ellen boven de laatstgebouwde Sluis, in het *Stads Musselkanaal*.

De Voorwaarden, waarnaar deze Aanbesteding zal plaats hebben, zullen ter lezing liggen: ter STADS SECRETARIJ, en bij de navolgende Kasteleins, als: te *Groningen* in den Doelen, bij VAN DER LAAN, EEKHOFF, wedw. BONTEKOE, TEN HAVE en de wedw. DE JONGE, allen aan de Groote Markt; voorts bij PLAAT in het Blaauwe Paard, VISSER in de Zon, de Wedw. RASKER, op den hoek van het Ameland, en bij TIDDENS in de Korenbeurs; in de Stads Herberg en in de Slingerij, buiten de Apoort; bij MIDDELKOSTER bij de Ebbingepoort, VAN WARTUM in de *Altena*; te *Zoutkamp* bij KNOL; te *Warfhuizen* bij de wed. ELINGA; te *Winsum* bij de wedw. WIERSEMA; te *Onderdendam* in het Gemeentehuis en het Zijlvesterhuis, te *Bedum* bij de wed. J. J. WEG; te *Appingedam* bij EVERTS, WIERSUM en HOUWING; te *Delfzijl* bij TER STEEG, HAZENHOEK, HEMMES en de wedw. WEITS; te *Ten Boer* in het Gemeentehuis; te *Termunterzijl* bij den ZIJLWAARDER; te *Martenshoek* bij de wedw. MEURS; te *Zuidbroek* bij BUINING; te *Winschoten* bij de wedw. WISSEMAN; te *Nieuwe Schans* bij SMIT; te *Veendam* in het Gemeentehuis; te *Grijpskerk* bij DE BOER; te *Zuidhorn* bij de Erven OSSENTJUK; te *Wildervank* in het huis Bareveld; op het *Stads-Kanaal* bij den Verlaatsmeester H. SAP; te *Onstwedde* in het Gemeentehuis, en te *Ter Apel* bij den COMMANDEUR.

Terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den STADS BOUWMEESTER; den Opzigter J. UNIKEN, te *Wildervank*, en den Adsistent Opzigter J. E. UNIKEN te *Stads-Kanaal*.

GRONINGEN, 6 Januarij 1853.

Burgemeester en Wethouders, der Gemeente Groningen:
J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter openbare kennis, dat overeenkomstig Art. 264 der Gemeentewet, van en met den **7den** tot en met den **25sten** dezer maand op de SECRETARIJ dezer GEMEENTE voor een ieder ter lezing zal worden gelegd, het op heden voorloopig vastgesteld **KOHIER** voor den **STEDELIJKEN OMSLAG** over het jaar **1852.**

GRONINGEN, 6 Januarij 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente *Groningen*, gelet op de aanschrijving van Heeren GEDEPUTEERDE STATEN dezer Provincie, van den 8sten Julij 1844, no. 6, om jaarlijks aan de Ingezetenen te herinneren den inhoud van de Wet van den 1sten Maart 1815 (*Staatsblad*, no 21), houdende voorschriften ter viering der dagen aan de Openbare Christelijke Godsdienst toegewijd; herinneren aan de Ingezetenen dezer Gemeente, dat de gemelde wet de navolgende bepalingen bevat:

1) Dat op Zondagen en op zoodanige Godsdienstige feestdagen, als door de kerkgenootschappen van de Christelijke Godsdienst dezer landen algemeen erkend en gevierd worden, niet alleen geene beroepsbezigheden zullen mogen verrigt worden, welke de Godsdienst zouden kunnen storen, maar dat in het algemeen geen openbare arbeid zal mogen plaats hebben, dan in geval van noodzakelijkheid, als wanneer de Plaatselijke Regering daartoe schriftelijke toestemming zal geven.

2) Dat op deze dagen, met uitzondering van geringe eetwaren, geene koopwaren hoegenaamd op markten, straten of openbare plaatsen zullen mogen worden uitgestald of verkocht, en dat de Kooplieden en Winkeliers hunne waren niet zullen mogen uitstallen, noch met opene deuren verkoopen.

3) Dat gedurende den tijd voor de Openbare Godsdienstoefening bestemd, de deuren der Herbergen en andere plaatsen, alwaar drank verkocht wordt, voor zoo verre dezelve binnen den besloten kring der gebouwen liggende zijn, zullen gesloten zijn, en dat ook gedurende dien zelfden tijd geenerhande spelen, hetzij kolven, balslaan of dergelijke, mogen plaats hebben.

4) Dat geene openbare vermakelijkheden, zooals schouwburgen, publieke danspartijen, concerten en harddraverijen, op de Zondagen en algemeene Feestdagen zullen gedoogd worden; zullende het aan de Plaatselijke Besturen worden vrijgelaten, hieromtrent eene uitzondering toe te staan, mits niet dan na het volkomen eindigen van alle Godsdienstoefeningen.

5) Dat de Plaatselijke Politie zorg zal dragen, ten einde alle [illegible]lijke bewegingen en geruchte in de nabijheid der gebouwen, tot [illegible] openbare Eeredienst bestemd en in het algemeen alles, wat de[illegible] kunnen hinderlijk zijn, voor te komen of te doen op-[illegible]

[illegible] de overtredingen tegen de bepalingen van dit besluit, [illegible] van personen en omstandigheden, zullen gestraft worden [illegible] van niet hooger dan *vijfentwintig guldens*, of met eene gevangenis van niet langer dan *drie dagen*, voor de overtreders die buiten staat mogten zijn deze boete te betalen.

7) Dat bij eene tweede overtreding de boete of straf zal verdubbeld worden, en wijders alle de te koop geleide of uitgestalde goederen verbeurd verklaard en de herbergen of andere publieke plaatsen voor eene maand gesloten.

En opdat deze kome ter kennis van de Ingezetenen, zal deze in plano worden gedrukt en aangeslagen, alsmede in de *Groninger Courant* geplaatst.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 6den Januarij 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Attestatien de Vita.

Wordt bekend gemaakt, dat tot het afgeven der ATTESTATIËN DE VITA, ter bekoming zoowel der BURGERLIJKE en KERKELIJKE als MILITAIRE PENSIOENEN, op den 1sten Januarij 1853 verschenen, in een der Vertrekken van het Raadhuis dezer Stad zitting zal worden gehouden, en wel op de navolgende dagen, des voormiddags van 10 tot 1 uur, als:

1) Voor de BURGERLIJKE en KERKELIJKE GEPENSIONEERDEN, benevens GEPENSIONEERDE MILITAIRE OFFICIEREN en GEPENSIONEERDE WEDUWEN, op DONDERDAG en VRIJDAG den 6den en 7den Januarij 1853; en

2) Voor de GEPENSIONEERDE ONDEROFFICIEREN en verdere MANSCHAPPEN, op ZATURDAG den 8sten Januarij 1853.

De **SECRETARIS** der PLAATSELIJKE SCHOOLCOMMISSIE in de Gemeente *Groningen* adverteert bij deze, dat er op ZATURDAG den 8sten Januarij 1853, des voormiddags van 10 tot des namiddags 1 uur, in het RAADHUIS dezer Gemeente, zal worden gevaceerd tot het viseren der AKTEN van SCHOOLONDERWIJZERS, SCHOOLHOUDERESSEN, HOUDERESSEN van BEWAARSCHOLEN en HUISONDERWIJZERS.

Wordende de Opgeroepenen uitgenoodigd, om alsdan schriftelijk op te geven hunne Woonplaats, benevens de roode Letter en Nommer hunner Behuizing.

GRONINGEN, 31 December 1852.

L. B. LOHMAN.

De **BETAALMEESTER** te *Groningen* geeft kennis, dat ten zijnen Kantore kunnen worden ontvangen de BURGERLIJKE en MILITAIRE PENSIOENEN over de vierde 3 maanden 1852.

GRONINGEN, 3 Januarij 1853. RENGERS.

RAADSVERGADERING.

Zaturdag den 8sten Januarij 1853, des voormiddags te 10 uur.

(*Ingezonden.*)

Mijnheer de Redacteur!

Vele lezers van uwe courant zullen welligt, door het in uw laatste nommer van het afgeloopen jaar voorkomende kon. besluit van den 21sten Decemb. l.l., houdende aanwijzing der te onteigenen perceelen ten behoeve der bekende haven, in de dwaling kunnen geraken, dat ik mij ten deze niet consequent ware gebleven, en er tevens het mijne toe bijdroeg om de algeheele voltooijing van dit belangrijke werk te vertragen.

Ongaarne zoude ik mij intusschen door het publiek van dusdanige verkeerde zijde zien beoordeeld, eensdeels wegens het veelvuldige geschrijf, reeds vroeger omtrent deze zaak voorgevallen, en ten anderen, dewijl ik niet in gebreke ben gebleven om aan de oproeping van de commissie uit de leden der heeren Gedeputeerde Staten in tijds te voldoen.

Ten einde dit nu op eene overtuigende wijze te doen blijken, en tevens de daarin belangstellenden met den aard der bestaande bezwaren volledig in kennis te brengen, heb ik vermeend niet beter te kunnen handelen, dan aan u.w.ed. het door mij, krachtens art. 13 der wet, geligte afschrift van het door de boven bedoelde commissie uitgebragt advies, waarvan het straks gemelde kon. besluit een gevolg is, toe te zenden, gelijk ik de vrijheid neem te doen bij deze, met beleefd verzoek om den inhoud daarvan benevens en achter deze regelen, als ingezonden artikel, in uwe eerstvolgende courant te willen opnemen.

Inmiddels heb ik de eer mij met de meeste achting te teekenen

UEd. Dv. Dn.:
J. S. HAVINGA OORTWIJN.

Afschrift van Afschrift.

Advies van de leden van Gedeputeerde Staten der provincie Groningen, HOMAN en SCHILTHUIS, benoemd bij besluit van dat collegie van den 30sten September 1852, no. 16, als commissie ter voldoening aan art. 11 der wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* no. 125), in betrekking tot de onteigening van perceelen grond tot verbreeding van den weg langs de nieuwe haven te Groningen, welke onteigening van algemeen nut is verklaard bij de wet van den 15den September 1852 (*Staatsblad* no. 146); —

Gezien het procesverbaal ter dier zake opgemaakt;

Overwegende, dat door de zich aangemeld hebbende en door de commissie gehoord zijnde belanghebbenden, geene bezwaren tegen de eindaanwijzing der te onteigenen perceelen zelve zijn ingebragt en die bezwaren zich alleen bepalen tot de overeenkomst omtrent het bedrag hun deswege als vergoeding toe te kennen;

Overwegende, dat de 1ste comparant, de heer J. S. HAVINGA OORTWIJN, eene vergoeding vordert naar *f* 3000 het bunder gerekend, en zulks onder verbindtenis tevens, uithoofde zijne bezitting alleen is een beklemd bezit, te zullen toestaan dat de beklemde huur, voor zoo verre rustende op het te onteigenen gedeelte, wordt overgebragt op het bij hem in bezit blijvende gedeelte en onder voorwaarde van goedkeuring van den bezitter van den eigendom van dat land;

Overwegende, dat die bezitter, de heer mr. LOUIS BOTHENIUS LOHMAN, wethouder der gemeente Groningen, wel is opgeroepen, doch niet verschenen, en dat dierhalve niet geheel zeker is, of deze in zoodanige regeling zal genoegen nemen;

Overwegende echter, dat door zoodanige regeling niet kan geacht worden diens eigendom eenigermate in waarde of inkomst te zullen verminderen en alzoo tevens op grond van vroegere tekennengeving mag worden voorondersteld, dat daartegen geene bedenkingen zullen worden ingebragt;

Overwegende, op grond dier vooronderstelling, dat er voor de volle overdragt van dit perceel naar eene waarde van *f* 3000 het bunder wordt gevorderd en dit bedrag ook aan een ander bij de uitvoering van hetzelfde werk is toegestaan;

Overwegende, dat de 2de comparant, de heer GERHARDUS VAN BOLHUIS LIEFTINCK, eene vergoeding vordert naar *f* 5000 het bunder en daarnevens nog bezwarende voorwaarden voegt;

Overwegende, dat het niet is aan te nemen, dat de soort van diens grond beter is dan die van 1sten comparant wiens bezitting naar *f* 3000 per bunder gerekend, reeds als buitengewoon is te achten, en dat de geëischte som te zeer zoude overschrijden de werkelijke waarde, —

Zijn de ondergeteekenden van meening:

1) dat eene overeenkomst met 1sten comparant op de voorgestelde voorwaarden in gunstige overweging zal behooren te worden genomen;

2) dat eene overeenkomst met 2den comparant op de voorgestelde voorwaarden niet kan worden aangeraden.

Aldus geadviseerd in voldoening aan art. 13 der wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* no. 125).

De Commissie bovenvermeld:
(*get.*) J. HOMAN.
„ U. G. SCHILTHUIS, J.z.
Voor eensluidend Afschrift,
De Commissie bovenvermeld:
(*get.*) J. HOMAN.
„ U. G. SCHILTHUIS, J.z.
Voor eensluidend Afschrift,
De Secretaris bij het Gemeentebestuur van Groningen:
HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

CHINA.

Wij hebben de Chinesche dagbladen ontvangen van den 29sten October. De *Friend of China* meldt, dat de opstandelingen der provincie Kwang-si dagelijks meer voet winnen en ernstig de hoofdstad Kweilin bedreigen. De *North China Herald* verzekert, dat zij de provincie Hounan ingenomen en zich van een aantal aanzienlijke steden meester gemaakt hebben. De generaal, die het bevel over de keizerlijke troepen voerde, is afgezet, omdat hij zich heeft laten verslaan. De meeste Chinesche generaals hebben, gedurende hunne loopbaan, min of meer dikwijls dergelijke ongenade moeten verduren. Het gouvernement heeft thans den keizerlijken commissaris *Seu* aan het hoofd der troepen geplaatst en hem bevel gegeven, met de meeste gestrengheid te werk te gaan.

Deze zijn hoofdzakelijk de berigten, ontvangen van dien eindeloozen opstand, welke een der rijkste gewesten van China teistert. Men moet niet uit het oog verliezen, dat zij met de meeste omzigtigheid moeten aangenomen worden; want in het hemelsch rijk overschrijdt de waarheid zelden de grenzen, en de Europeanen, die Canton of de andere voor den handel geopende havens bewonen, ontvangen vaak over dezelfde zaak of gebeurtenis de tegenstrijdigste tijdingen. Tot heden hadden de binnenlandsche beroeringen geen merkbaren invloed op de handelsbetrekkingen uitgeoefend en de zaken behielden haren gewonen gang; maar in de maand October is de verkoop van thee aanzienlijk te Canton afgenomen, en de handelaren schreven het te kort toe aan de moeijelijkheden, welke de gemeenschap met de, door den burgeroorlog geteisterde provinciën ondervond; het is inderdaad onmogelijk, dat een zoo lang gerekte strijd de voortbrenging en het verbruik niet zou belemmeren.

Het Chineesch gouvernement is niet gelukkiger tegen de zeeroovers dan tegen de opstandelingen, en zijne oorlogsjonken overwinnen evenmin als zijne legers. De driestheid dier zeeschuimers gaat alle beschrijving te boven.

De landverhuizing van Chinezen naar Californië neemt dagelijks toe. Een groot aantal schepen worden voor dat vervoer gebezigd en onderhouden eene groote drukte tusschen San Francisco en de havens van China.

Het dagblad van Pekin meldt dat in de maand Junij in de provincie Kanson eene aardbeving heeft plaats gehad, welke meer dan 20,000 huizen vernield en aan een groot aantal inwoners het leven gekost heeft. Drie maanden later trof dezelfde ramp het eiland Luçon, alwaar herhaaldelijk zeer harde schokken gevoeld zijn.

AMERIKA.

NEW-YORK, 21 December.

De vice-president der Unie, de heer *King*, ligt thans op zijn sterfbed.

In Canada zijn nieuwe goudlagen ontdekt.

Te Vera-Cruz is eene revolutie uitgebroken.

De nationale garde van Sonora is tegen den oproerigen graaf *Boulbon* opgetrokken.

HOLLANDSCHE KOLONIE SHEBOYGAN, 30 November.

— De *Cleveland Herald* klaagt over de felle koude in Ohio. Hij zegt, dat in sommige streken sneeuwstormen zeer hevig geweest zijn.

Wij hooren bijna van alle zijden van eene buitengewone koude in dezen tijd van 't jaar en ook in deze streken is het weder kouder dan het voor een aantal jaren geweest is.

— Onder de lading, welke de stoomboot *Atlantic* op hare laatste vaart van New-York naar Liverpool medenam, waren ook 2500 barrels appelen. Het laatste *Collins*-stoomschip nam 2000 barrels mede en de *Pacific* had op zijne laatste vaart eveneens eene groote hoeveelheid aan boord, die te Liverpool 28 schellingen per bushel of 14 doll. per barrel opbragten. Het waren de beste Newtown Pippins en kosten hier ongeveer 5 doll. de barrel. De vracht bedroeg een dollar twintig cents per barrel, zoodat de speculanten eene aardige winst hadden.

Hoezeer dit de prijzen van appelen hier te lande zeer doet stijgen, heeft deze nieuwe overzeesche handel onzen landbouwers eene betere markt verzekerd.

TURKIJE.

De Porte heeft aan de te Konstantinopel gevestigde gezanten van vreemde mogendheden eene van den 14den December j.l. gedagteekende mededeeling gezonden, inhoudende, dat, daar het gebied van Montenegro tegen den Sultan in openbaren opstand was gekomen, er bevel was gegeven om onverwijld de geheele kust van Albanië, van Dulcigno tot aan het uiterste punt der Turksche landgrenzen, in blokkade te stellen. Volgens berigten uit Konstantinopel van den 19den December, was eene Turksche flotille van daar uitgezeild, om de voormelde blokkade te bewerkstelligen.

Men achtte het te Konstantinopel niet onwaarschijnlijk, dat Rusland en Oostenrijk ten behoeve der Montenegrijnen of van het handelsverkeer tegen den maatregel der blokkade zouden opkomen.

Volgens berigten uit Montenegro, zou Rusland den Montenegrijnen hebben aangeraden, om de bezetting der vesting Zabljak op te geven.

RUSLAND.

PETERSBURG, 21 December.

Gedurende de vorige week hadden wij gestadig regen met 2 à 3°. *Reaum.* warmte en de sledebaan is geheel verdwenen; intusschen bleef het ijs vast en sedert gisteren hebben wij wederom 8 à 10° *R.* vorst. Die schielijke afwisseling brengt veel ziekten voort, doch heerscht de cholera in geen hevigen graad, zijnde het getal der daardoor aangetasten 50 à 60 per dag.

Volgens andere berigten zijn er dagen, waarop meer dan 500 personen door deze ziekte worden aangetast.

DUITSCHLAND.

De onderhandelingen van Oostenrijk tot aansluiting zijner telegraphische liniën aan die, welke Rusland aanlegt, naderen haar einde. De Russische telegraaf wordt tot aan Petersburg geleid. De aansluiting zal aan de Gallicische grenzen plaats hebben door eene bijzondere met de Duitsche telegraphen niet zamenhangende linie.

(*Zie het vervolg der Nieuwstijdingen, enz. in 't Bijvoegsel.*)

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 3 Jan., kapit. *Petersen* Anna Charlotta, van Bilbao; *Wortelboer* Bordeaux, van Bordeaux; *Hillebrans* de Vrouw Maria, van Emden. — Te Texel den 2 Jan., *Flik* Gebroeders, van Tjilatjap, vertrokken den 16 September; den 3den *van der Linden* Admiraal Piet Hein, van Batavia, vertrokken den 15 September; *Zeilstra* Kaashandel, van Sunderland. — Te Helvoet den 1 Jan., *van der Kolff* Jacobus, van Tjilatjap, vertrokken den 19 September. — Te Brielle den 1 Jan., *de Jong* Twee Gezusters, van Yarmouth. — Te Brouwershaven den 1 Jan., *Nagel* Afina Albertina, van Bordeaux naar Rotterdam. — Te Vlissingen den 2 Jan., *Lever* Catharina Elisabeth, van Livorno; *de Jonge* Gesina Jantina, van Newcastle. — Te Londen den 1 Jan., *Scholtens* Catharina, van Amsterdam; *Stenders* Vriendschap, van Workum. — Te Ramsgate den 30 Dec., *Lupkes* Aletta Charlotta, van Newcastle naar Lissabon. — Te Greenock den 30 Dec., *de Jong* Petrus Jacobus, van Marseille. — Te Hamburg den 3 Jan., *Brouwer* Lummina, van Alazata. — Te Harburg den 31 Dec., *van der Zee* Jonge Albert, van Sunderland. — Te Bremerhaven den 1 Jan., *Boelens* Vriendschap, van Hamburg. — Te Koppenhage den 27 Dec., *Bergman* Carolina Margaretha, van Amsterdam. — Te Rendsburg den 27 Dec., *de Jonge* Jantina, van Amsterdam naar Stettin. — Te Holtenau den 29 Dec., *van Peer* Aukjen, Dantzig naar Grimsbij.

Binnengekomen te Antwerpen den 4 Jan., kapit. *de Jonge* Gezina Jantina, van Newcastle. — Portsmouth den 2 Jan., *Visser* Jeannette, van Hartlepool naar Ceylon. — Te Londen den 1 Jan., *Scholtens* Catharina, van Amsterdam. — Te Liverpool den 29 Dec., *Nepperus* Elizabeth, van Rouaan. — Te Penzance den 31 Dec., *Vos* Jantina, van Wyburg naar Seville. met gebrek aan proviand en verlies van verschansingen. — Te North Schields den 1 Jan., *de Jonge* Fennegina Arentina, van Antwerpen; *Naatje* Alberdina Edzina, van Schiedam; *Oldenburger* Gustaaf, van Londen.

Vertrokken van Amsterdam den 3 Jan., kapit. *Takelenburg* Sara Alida Maria. naar Batavia; *van Driesten* Merwede, naar Konstantinopel; *Muller* Harmina, naar Cevita Vecchia; *Esbra* Elisabettha, naar Hamburg. — Van Helvoet den 3 Jan., *Keus* Europa, naar Londen. — Van Fiume den 24 Dec., *de Boer* Niessina Beerta, naar Bordeaux. — Van Marseille den 30 Dec., *Flik* Onderneming, naar Rotterdam; *de Vries* Jantina, naar ...... — Van Paimboeuf den 29 Dec., *Mooi* Geertje en *de Vries* Vrouw Alida, beide naar Rotterdam; *Groenewold* Afina Jonker, naar Schiedam; de laatste is uit zee teruggekomen. — Van North Shields den 31 Dec., *Kemper* Gebroeders, naar Bremen. — Van Hamburg den 3 Jan., *Hazewinkel* Johanna Petronella, naar Bristol. — Van Bremerhaven den 30 Dec., *de Boer* Tweelingen, naar Amsterdam; *Koops* Vrouw Grietje, naar Termunterzijl.

ZOUTKAMP, 5 Jan. Binnengekomen den 2 Jan., kapit. *Heins* Frouwina Magrita, terug uit zee als bijlegger, met verlies van anker, gebroken roer en meerdere schade. Dezelve zal naar Groningen opzeilen om de geledene schade te herstellen.

VLISSINGEN, 31 Dec. Het schip Julia, kapit. *Gust*, van Antwerpen naar Rio Grande, is bij Rammekens aangezeild door het schip Bosxidar Opnich, kapit. *Gazunich*, van dito naar Konstantinopel, en heeft daardoor schade aan tuigagie bekomen, ook het laatste heeft schade bekomen; zijnde beide alhier in de haven gehaald om te repareeren.

WEXFORD, 29 Dec. De Nederlandsche kof Josiena Henriette, kapit. *van der Gouwe*, van Bayonne naar Dropheda, is op Ballyteague gestrand en geheel wrak geworden; de lading zal, ofschoon beschadigd, geborgen kunnen worden; het volk is gered.

CUXHAVEN, 30 Dec. Het schip Vrouw Margrietha Alida, kapit. *Leuning*, van Groningen naar Londen, is alhier lek binnengeloopen.

THISTED, 30 Dec. Gisteren is in de nabijheid gestrand het tjalkschip Catharina Wilhelmina, kapit. *Pot*, uit Groningen; de 4 koppen op het schip aanwezig en de vrouw van den kapitein zijn gered; de scheepsinventaris is geborgen. Het schip zal wrak zijn en van de lading niets geborgen kunnen worden.

RINGKJÖBING, 31 Dec. Den 29sten strandde op onze kust de schoonerkof Wilhelmine, kapit. *Kroon*, uit Greetsiel, van Stockton met koolen naar Hamburg. In den storm van den 27sten waren beide masten, ankertouw, kettings, alle zeilen, enz. over boord geslagen en de manschap moest om het leven te redden, het overige wat nog vasthield, wegkappen. De manschap is gered en is begonnen de lading te bergen; het schip is geheel wrak.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN, welke de Sond gepasseerd zijn.

28 Dec. Hazewinkel, Delia, v. Rostock n. Leith, m. tarwe.
29 —— v. Borkum, Geerd. Corn., v. Koppenh. n. Engel., m. tarwe.

De Wind den 28 Dec. Z.W., W.Z.W., Z.W.; den 29sten W., W.Z.W., W.; den 30sten Z., Z.W.; den 31sten W.

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 4 Jan. Vracht naar Londen een paar sh. lager, zijnde heden afgesloten tot 18 sh. met 10 pCt. per last van 10 qr. Voer-Haver.

DANTZIG, 30 Dec. De vrachten zijn gerezen: naar Londen 6 sh. per qr. tarwe.

RIGA, 30 Dec. Gepasseerde week bevracht naar België voor slaglijnzaad 52 c. met 10 pCt. avarij en 5 pCt. kapl. per ton.

KONINGSBERGEN, 30 Dec. Oostkust van Schotland 4 sh. 1½ d., Oostkust van Engeland 4 sh. 4½ d., het Kanaal 5 sh. 3 d., de Westkust 5 sh. 7½ d. per qr. tarwe. Het weder blijft zacht.

BURGERLIJKE STAND.

Van af den 31sten December 1852 tot en met den 6den Januarij 1853 zijn te *Groningen* geboren 10 zoons en 4 dochters; gehuwd 3 paren; overleden 10 ouden en 6 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 4 *Januarij*.

TARWE.	Zw. Zand 66 ℔ f 5,60	Bl. Voer 38 ℔ f 2,50
Oude Bak 70 ℔ f 7,50	Veen 66 » » 5,40	» 40 » » 2,65
N. Oml. 68 » f 7,00	» 68 » » 5,70	Zw. Voer 38 » » 2,40
» 70 » » 7,50	GERST.	» 40 » » 2,55
» 72 » » 8,00	Winter » 54 ℔ f 4,80	» 42 » » 2,70
» Old. 68 » » 6,75	» 56 » » 4,80	
» » 70 » » 7,25	» 58 » » 5,10	BOONEN.
» » 72 » » 7,75	» » »	
» » » »	» » »	Paardeb. f 5,50,60,70
ROGGE.	Knobbe 60 » » 4,90	
O. Inl. 64 ℔ f 5,45	» 62 » » 5,20	ZADEN, ENZ.
» » 66 » » 5,85	HAVER.	
» » 68 » » 6,25	Dikke 38 ℔ f 2,50	Gr.Gortp.m. f 7,75 f 8,25
N. » 68 » » 6,35	» 40 » » 2,65	Par. 100 N. ℔ f 10¾ f 13
» » » »	» 42 » » 2,80	Old. Koolz. f 9,50 f 10,30
BOEKWEIT.	» 44 » » 2,95	Oml. dito f 9,75 f 10,40
Gr. Zd. 64 ℔ f 5,55	» 46 » » 3,05	Oostfr. d. f 10,25,50
» » 66 » » 5,85	» 48 » » 3,20	G.Mosterdz f 6 tot f 8,25
» » 68 » » 6,15	» 50 » » 3,35	Raapol. p. v. f 30,50
	Bl. Voer 36 » » 2,30	Prijs der boter
		⅛ ton hooib. f 14½, f 14¾

Oude en Nieuwe Tarwe ruim prijshoudend. — Rogge en Boekweit 10 cent lager aangeboden, doch bleef bijna zonder koopers. — Gerst prijshoudend. — Haver weinig aan en genoteerde prijzen wel te bedingen. — Boonen als voren. — Gort slap. — Koolzaad met trage koopers en niet dan iets lager te plaatsen.

ROTTERDAM, 3 *Januarij*. De onbeduidende aanvoer van Zeeuws., Vlaams. en Overm. granen ging heden, bij afwezigheid van vele koopers, meest tot traag vorige prijzen slepende van de hand. — Gerst en Haver moesten 10 cents en blaauwe Erwten 10 a 20 cents lager worden afgegeven. Voorts is verkocht van Tarwe: 162 ℔ Oude Hoogl. Kleefs. f 335; 165 ℔ N. dito f 330; 161, 162 ℔ dito f 315, f 320; 156 ℔ dito Bovenl. f 270. — Rogge: 147 ℔ O. Rijn f 200; 141 ℔ Arch. in Entr. f 181; en te Schiedam: 141 ℔ Arendsb. f 212; 141 ℔ Arch. f 190. — Gerst: 130 ℔ Coursche te Schiedam f 209. — Boekweit: N. Grootbrab. f 200; Jar. Rijn f 190. — Koolzaad: Vlaamsch gest. 54½ p. vl.

AMSTERDAM, 3 *Januarij*. De marktprijzen van Boter waren heden als volgt: Vriesche f 40 à f 44, Kuijnder f 37 à f 39, Kamper f 37 à f 40, Deventer f 30 à f 35, Zwolsche f 34 à f 37.

AMSTERDAM, 5 *December*. Heden verkocht van Tarwe, 129 ℔ b. Pools. f 330; 130 ℔ n. Brunswijker f 305 bij gerijven. — Gerst in een doen: 107 ℔ n. Knobbe f 167 aan den molen.

Koolzaad dadelijk 1 p. vl., op levering ½ p. vl. lager; op 9 vat dadelijk 55½, 55 p. vl.; April 56 p. vl.; Sept. 57 p. vl. — Lijnzaad in een doen; 109, 110 ℔ Tarsus f 310. — Raapolie dadelijk en op levering weder lager afgegeven; op 6/w. f 32; vlieg. f 31; Mei f 31,75 a f 31,50 a f 31,75; Sept. f 32,75 a f 32,50; Oct. f 33 a f 32,75; Nov. f 33; Dec. f 33,25 a f 33 a f 33,25. — Lijnolie op 6/w. f 29; vlieg. f 28; Maart f 28,50. — Hennepolie op 6/w. f 37,50; vlieg. f 36,50.

LONDEN, 3 *Jan*. Van inl. Tarwe was heden weinig aangevoerd en daarenboven was het aanwezige slecht geconditioneerd; puike kwal. bedong den vorigen koers, doch mindere konde niet dan 1 a 2 sh. lager nemers vinden. Voor puike Gerst werd gereedelijk de vorige prijs besteed. Haver vast op de vorige notering. Boonen waren iets gemakkelijker verkrijgbaar en Erwten werden op den vorigen stand gehouden.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 4 *Januarij*. Op de markt van heden waren pl. m. 110 geslagte varkens ter verkoop aangebragt. De handel ging buitengewoon vlug, doch puike soorten vond men weinig. De prijzen waren lager dan de vorige week. — Over het algemeen kocht men vette varkens tegen f 43 tot f 49 de 100 ned. ponden, maar er werd ook wel een puik beste verkocht tegen f 50 de 100 ned. ponden. Mindere soorten gingen naar evenredigheid der zwaarte vlug van de hand.

Ook werd alhier heden de eerste weekmarkt van horenvee gehouden aan het Nieuwe Kerkhof, eene plaats, die door allen als buitengewoon geschikt werd bevonden. Het getal aangevoerde bedroeg 17 stuks horenvee, benevens één kalf. Er werden goede prijzen gevraagd, doch de handel in dezelve was traag.

LONDEN, 3 *Jan*. Aan de veemarkt was weinig verandering, geldende puik ossenvleesch 3 sh. 8 p. a 4 sh. per 8 pond.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 5 *Januarij*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 66, 66⅛, 66 1/16; Dito Dito 3 pCt. 78½, 78¾, 78⅝; Dito Dito 4 pCt. 96⅞, 97 1/16, 96⅞; O. I. Leening 4 pCt. 96¾; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 96⅛, 96¼; Handelm. 4½ pCt. 119¾; Haarlemmermeer 5 pCt. 103¼; Aand. Holl. Spoorweg 83; Maatsch. v. Weldadigh. 4 pCt. 89½; Aand. Ned. Bank 123. — BELGIE, 2½ pCt. 53 15/16; Dito bij *Rothschild* 2½ pCt. 54 1/16, 54 3/16, 54 3/16. — FRANKRIJK, Oblig. 3 pCt. 76¾. — SPANJE, Onb. Stukk. 1 pCt. 24⅛, 24¼, 24 3/16; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 43 15/16, 44, 44; Coup. Bewijzen 4⅛, 4 5/16, 4¼; Amort. Schuld 5⅞, 5 15/16. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 41¼, 41½, 41⅜; Dito Dito 4 pCt. 38⅝, 38¾, 38⅝.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 109¼; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 107⅛, 107⅜, 107⅛; Cert. 4½ pCt. 102¾; Dito bij *Hope* 4 pCt. 93¼; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 92⅜, 92½; Certificaten van Inschrijving in Assignatiën 6 pCt. 74¾. — POLEN, Certific. 4 pCt. 88¾. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 84 13/16, 85⅜; Dito Nieuwe 2½ pCt. 44, 44⅛; Dito Nieuwe 5 pCt. 93¼, 93⅜, 93 9/16; Metall. La. B. 5 pCt. 93¼, ⅛, 9/16; Weenerb. bij *Goll* en *Co.* 5 pCt. 88¾; Dito 4 pCt. 72¾; Amerik. Bank-Act. 4⅛, 3/16, ⅛; Denem. 5 pCt. 104¼; Louis bij *Hope* 5 pCt. 100⅜; Braz. 5 pCt. 99⅞, 100; Dito 1843 5 pCt. 100⅜; Mexic. 24, ¼, ¼; Gren. Uitg. 12 15/16, 13 1/16; Ecuador 4 3/8; Venez. 3½ pCt. 41¼; Dito Uitg. 16¾; Metall. 1851/1852 43⅜, 44; Dito 1852 5 pCt. 84⅞; Thes. Amst. 105¾.

Integralen en 3 pCts. waren heden, bij vrij levendige affaire, iets aangenamer. 4 pCts. meer aangeboden. — Van vreemde effecten waren Spaansche, Portug. en Russische goed prijshoudend. — Voor Oostenrijksche waren op nieuw voor alle soorten, bij geanimeerden omzet, hoogere prijzen te bedingen. — Mexik flaauwer. — Van Zuid-Amerik. waren uitgestelde Grenada's meer aangeboden.

Braz. 1843 v. 200 £ 100¼; Gren. Onb. St. 2½ pCt. 22 3/16, ¼; Bl. Gr. Onb. St. 6 1/16, ⅛; Dito v. 500 £ 6 5/16, ⅜; Portug. Onb. St. 4 pCt. 37¾; Mexic. Onb. St. 22¾, 23, 22¾.

Koers van het Geld: Beleening 2½, Prolong. 2½, Disconto 2 pCt.

Laatste Prijzen te 5 *uur*. Integr. 2½ pCt. 66 1/16; Spaansche 1 pCt. 24⅛ a 3/16; Binnenl. 3 pCt. 43 15/16 a 44; Metall. 5 pCt. 85⅛; Dito 2½ pCt. 44 1/16 a ⅛.

ADVERTENTIEN.

DE SPAARBANK,

door het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der MAATSCHAPPIJ: **Tot Nut van 't Algemeen** opgerigt, is bij voortduring in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS geopend des **MAANDAGS NAMIDDAGS** te 3 uur, en zal aldaar op den 10den, 17den, 24sten en 31sten Januarij e.k., van 3 tot 5 uur, gevaceerd worden tot het **UITBETALEN** of **BIJSCHRIJVEN** der **RENTEN**; wordende, ter bevordering van de geregelde Administratie, **een ieder ten dringendste uitgenoodigd, deze hiertoe aangebodene gelegenheid niet ongebruikt te laten voorbijgaan.**

Namens Commissarissen der Spaarbank:
R. J. SCHIERBEEK, *Secretaris*.

STADS SCHOUWBURG

te **GRONINGEN**,
onder directie van den Heer ROSENVELDT.
No. 3 in het Abonnement.
Op Zaturdag den 8sten Januarij 1853:

THERESIA,

of het Weeskind van *Genève*,
Tooneelspel in 3 bedrijven, naar het Fransch van M. VICTOR, door P. VAN SLUIS DE QUACK.
Na hetzelve:
EEN BENGAALSCHE TIJGER, Blijspel met zang in 1 Bedrijf.
Aanvang te 6 uur.

Prijs van het Abonnement per 12 kaarten: 1 Rang f 1,40. 2 Rang f 1,00. 3 Rang en Parquet 70 Cent. 4 Rang 50 Cent. Verkrijgbaar ten Huize van den Directeur, Zaturdag van iedere week, van 10 tot 2 uur, in de Turftorenstraat, boven den Koopman ZUIDEMA.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Ondertrouwd:

B. BONTJEMA, van *Bolsward*,
met
F. VAN DEN BOS.

LEEUWARDEN, 4 Januarij 1853.

*** Getrouwd:

W. A. MULDER
met
B. C. P. L. RÖMER.

VLAGTWEDDE, 3 Januarij 1853.
Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze zoowel tot bijzondere als algemeene kennisgeving aan te nemen.

*** Heden beviel van eene DOCHTER G. DEUTGEN, Echtgenoot van

S. G. MOERBEEK,
Leesbibliotheekhouder.

GRONINGEN, 4 Januarij 1853.

*** Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER R. C. M. HEERKENS, geliefde Echtgenoot van

R. J. TELLEGEN,
Med. Doct.

GRONINGEN, 4 Januarij 1853.

*** Heden beviel van een' welgeschapen ZOON ELEONORA CHRIST, geliefde Echtgenoot van

A. DE CORNILLON,
Kapelm.

GRONINGEN, 5 Januarij 1853.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER M. E. DE HAAN, geliefde Echtgenoot van

J. J. MUNTINGA.

WESTERLEE, 6 Januarij 1853.

*** Heden overleed, tot onze bittere droefheid, ons op een na jongste Zoontje, KORNELIS, in den ouderdom van 3 jaren en 11 maanden.
WINSUM, 3 Januarij 1853.

G. A. HOPMA.
A. A. VAN HAM.

*** Door den Boekhandelaar **K. DE WAARD** is verzonden:

Eene LIJST van INTEEKENING op het *derde* en *laatste Deel* der REIZEN naar en door *RUSLAND*, door **H. DIJKEMA**, getiteld:

RUSLAND GESCHETST ZOO ALS HET IS,

naar eigen aanschouwing, door

H. DIJKEMA.

Dit Deel zal hoogstens 24 vellen druks beslaan, welke aan de Inteekenaren op de beide of een der vorige Deelen à 12½ Cts. zullen berekend worden; voor anderen à 15 Cts. De Inteekening staat tot den 30sten Januarij 1853 open bij alle soliede Boekhandelaren en bij den Uitgever.

*** Bij **TEN BRINK** en **DE VRIES** wordt met succes gedebiteerd:

A. Vinet*, FRANSCHE CHRESTOMATIE, of Bloemlezing uit de beste Fransche Schrijvers**, met **Aanteekeningen** voorzien en ingerigt ten gebruike van *Instituten* en *Gymnasiën* in *Nederland*, door ***A. van Lee. *Tweede, vermeerderde* en *verbeterde druk*. Prijs f **1 — 80.**

Voorts is bij hen verschenen:

I. **VERZAMELING VAN BEPALINGEN, REGELS EN VOORSTELLEN UIT DE ALGEMEENE REKENKUNDE EN ALGEBRA.** Vrij bewerkt naar ***E. Heis***, door ***R. van de Weerd.*** 2de Stuk, waarmede het Werk kompleet is. Prijs f **1 — 25.**

II. **Beknopte NEDERDUITSCHE SPRAAKKUNST voor de Lagere Scholen**, door ***A. A. Holst***, Eerste Leermeester aan de Stads-Armenscholen te *Amsterdam*. Prijs **30** Cents.

III. **VIJFTIGTAL VERHALEN OVER HET NUT VAN DE VOORTBRENGSELEN DER NATUUR.** Een Leesboek voor de Scholen, door ***J. de Keijzer.*** Prijs **30** Cents.

IV. **BIJBEL VOOR KINDEREN**, door ***C. Schmid.*** Naar het Hoogduitsch bewerkt door ***J. M. L. Roll.*** *Vierde druk.* 7de Aflevering, waarmede het 1ste Deel kompleet is, inhoudende: Het **Oude Verbond** en de **Apocryphe Boeken.** Het geheel zal in 18 Afleveringen kompleet zijn. Prijs van *iedere* Aflevering **30** Cts. Alom is een Prospectus voorhanden.

*** Door **J. B. WOLTERS** en de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, is uitgegeven:
DE TWEEDE, HERZIENE EN VERMEERDERDE DRUK
VAN DE

NEDERLANDSCHE WETBOEKEN,

benevens de Grondwet (van 1848) en eenige andere Wetten, Besluiten en Reglementen, met opgave der Schrijvers, welke over deze gehandeld hebben, en met aanduiding van de tot ieder artikel betrekkelijke Nederlandsche en Fransche Wetsbepalingen, voorzien van een ALPHABETISCH REGISTER, *uitgegeven onder toezigt van*

Mr. A. OUDEMAN.

In dezen nieuwen druk is de *Litteratuur* aangevuld en zijn onderscheidene *Wetten*, *Besluiten* en *Reglementen* van algemeen belang opgenomen, welke in den eersten druk niet voorkomen, zoodat deze 1020 bladzijden beslaat. De prijs is evenwel niet verhoogd, zijnde **f 4—90** *in Zakformaat* en **f 6—20** *voor Kantoorgebruik*, gebonden in netten linnen band.

*** Bij **G. B. VAN GOOR**, te *Gouda*, komt van de Pers:

P. VAN DER BURG,

EERSTE GRONDBEGINSELEN DER

Sterrekunde,

OF DE AARDE BESCHOUWD IN VERBAND TOT ANDERE HEMELLIGCHAMEN. **Een Leesboek voor alle Standen.** *Eerste stukje, met 84 tusschen den tekst geplaatste Houtsneêfiguren.* Prijs.................. **f 1,40.**

De **NATUURKUNDE** van denzelfden Schrijver, waarvan binnen weinige jaren een **derde druk** noodzakelijk werd, is alom te gunstig bekend en viel van bevoegde Beoordeelaars te vereerende getuigenissen ten deel, dan dat ook dit populaire en bevattelijke Handboek, over de schoonste en verhevenste Wetenschap, nog één woord tot aanbeveling bij onze beschaafde Landgenooten zou behoeven. Zoowel tot **Leerboek** op **Gymnasiums** en **Instituten**, als tot **Handleiding bij Zelfonderrigt** zal het dus in eene lang gevoelde behoefte voorzien.

*** Door **A. TER GUNNE**, te *Deventer*, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

I. **THEOPHANIA. Romantische lectuur** ter bevordering van **Christelijk leven**; voor *Leesgezelschappen* en *Huisgezinnen*; onder medewerking van H. A. BENIT, H. VAN BERKUM, J. F. VAN BINSBERGEN, L. J. W. TEN BOKKEL, P. DUIJS, P. PARSON, A. RADIJS, J. HERMAN DE RIDDER, T. F. UILKENS en anderen. Jaargang 1852. II Deelen, m. gesteendr. titels en vignetten.................................... f 6.50

Dit werk zal zoowel allen Godsdienstvrienden als Romanlezers, die in hunne lectuur iets meer zoeken dan den tijd te verdrijven, hoogst welkom zijn. In ieder beschaafd Leesgezelschap is het onmisbaar.

II. **L. C. G. SCHMID, Beknopte handleiding** bij de prediking over de **Lijdensgeschiedenis** van den Heer **J. C.**; 3de Druk, door J. A. ANSPACH, Th. Doct. en Pred. te *Deventer*....... f 1.75.

Een *derde Druk* is zeker een zeldzaam bewijs voor de waarde van dit Werkje.

III. **G. BISCHOF, Gemeenzame brieven** over onderwerpen uit het **gebied der Natuurkunde** in haren geheelen omvang **(Physica, Chemie en Geologie)**, uit het Hoogduitsch door E. C. ENKLAAR. Met houtsneeplaatjes in den tekst. II Deelen...... f 6.15.

Dit belangrijk Werk, dat zich reeds in zoo gunstige bekendheid verheugen mag, is hiermede geheel kompleet.

IV. Dr. **M. J. COP, Aanteekeningen op de Pharmacopoea Neerlandica**, tot *Handleiding* bij haar gebruik........... 1ste Aflevering, bij inteek. f 0.90.
buiten „ - 1.15.

De algemeene belangstelling van het Geneeskundig Publiek naar dit werk betoond, maakt alle aanbeveling onnoodig.

BANK VAN LEENING.

De **VOOGDEN** van het ***BURGER WEESHUIS***, en als zoodanig **HOUDERS** van de ***BANK VAN LEENING*** te dezer Stede, hebben de eer de belanghebbenden te berigten, dat, na het bekomen der vereischte autorisatie, door hen zijn benoemd tot **BEEDIGDE INBRENGERS** van de ***BANK VAN LEENING***:

L. UILKENS, Martini Kerkhof, lett. B no. 17.
C. SLEMMERS, Kreupelstraatje, „ B „ 31.
J. SMIT, Rozenstraat, ... „ M „ 80.
K. BALSTERS, Pluimersgang, .. „ P „ 308.

Zij berigten tevens, dat door genoemde inbrengers doorloopende **Registers** worden gehouden en dat zij steeds bij het beleenen voorloopige **bewijzen** zullen moeten afgeven, om deze later tegen die der **Bank** te verwisselen.

Ook zullen de **tarieven** van de **kosten der beleening** bij hen op eene zigtbare wijze moeten ten toon gesteld worden; zoodat alles is ingerigt om de zekerheid der Beleeners te verzekeren.

Verdere informatiën zijn te bekomen bij H. POTHOFF, *Directeur* der genoemde Bank.

GRONINGEN, 1 Januarij 1853.

Namens de Voogden van het Burger Weeshuis:
J. OOMKENS, J.ZOON,
Boekhoudend Voogd.

Het BESTUUR der **ARMENWONINGEN** van het ***ALGEMEEN DIAKENGEZELSCHAP*** berigt, dat de **UITBETALING** der **verschenen Coupons** plaats heeft op den **tweeden Maandag van iedere Maand**, des voormiddags van 9—1 uur, ten Huize van den Rentmeester W. J. ROELFSEMA, in de Poelestraat. Voorts dat op dien zelfden tijd ter **INWISSELING** kan worden aangeboden de **Obligatie** no. **101**, met de daarop verschenen Rente tot den 1sten Mei 1852, welke Obligatie op den 28sten Februarij 1852 is uitgeloot.

GRONINGEN, 5 Januarij 1853.

Namens het Bestuur voornd.:
H. J. TRIP,
President.

VERPACHTING.

COMMISSARISSEN belast met het beheer van den KUNSTWEG van *WINSCHOTEN* naar de *HANNOVERSCHE GRENZEN* gedenken, onder nadere goedkeuring, in het openbaar te verpachten:

De OPBRENGST der TOLGELDEN aan de Tolboomen te *Beerta*, *Nieuw Beerta* en *Nieuwe Schans*, met den VERVANGBOOM te *Oudezijl*.

Deze Verpachting zal plaats vinden te *Beerta*, in het GEMEENTEHUIS, op DINGSDAG den 11den Januarij 1853, des namiddags te 3 uur, terwijl de Conditiën ter inzage zijn nedergelegd in de Gemeentehuizen te *Winschoten*, *Beerta* en *Nieuwe Schans*.

Aldus vastgesteld den 14den December 1852.

De Commissarissen voornoemd:
H. J. ENGELKENS, *Voorzitter*.
C. G. PLAAT, *Secretaris*.

De ondergeteekende, wonende op den *Hoorn*, Gemeente *Leens*, maakt bij deze openlijk bekend, dat hij aan zijne Echtgenoot **MARTJE JOOSTEN ALDERS** geenerlei **toestemming** heeft gegeven, om zijne tegenwoordige Woonplaats te mogen **verlaten** en elders **verblijf** te houden, noch tot het aangaan van eenige **Handelingen** of **Verbindtenissen**, betrekkelijk het drijven van **Koopmanschap** of wegens **Huishoudelijke uitgaven**, en dat, voor zoo ver mogt kunnen worden beweerd het bestaan dier toestemming, deze door hem wordt ingetrokken.

HOORN, 3 Januarij 1853.

J. F. DE VRIES.

POSTKANTOOR GRONINGEN.

De DIRECTEUR van het POSTKANTOOR verwittigt bij deze, dat, te beginnen met DINGSDAG den 11den dezer, de **laatste ligting der bus** voor de Brieven, welke per Estafette op Dingsdag en Vrijdag verzonden worden, zal plaats hebben **kwart voor tien uur** des avonds.

De Directeur van het Postkantoor te Groningen:
VAN ITTERSUM.

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zullen, op **HEDEN** VRIJDAG den 7den Januarij 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt alhier, publiek worden verkocht:

I. De EIGENDOM van ongeveer 102½ B. *Behuisd Land*, met zijn *Kwelder en Aanwas*, gelegen te *Uskwert*, bij HARM KNOL BRUINS en Vrouw onder beklemming in gebruik voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 350—00.

II. De EIGENDOM van ruim 16½ B. *Land*, te *Uithuizen* gelegen, bij ALBERTJE CORNELIS, Wedw. R. R. HARTMAN, onder beklemming in gebruik voor eene jaarlijksche, op Midw. verschijnende, huur van *f* 164—00.

III. De EIGENDOM van eene Plaats *Land*, groot ruim 26½ B., gelegen te *Grootegast*, bij GIALT ALBERTS ZUIDERHOF onder behuizing in beklemming in gebruik, voor eene jaarl., als voren verschijnende, huur van *f* 55—00.

IV. De EIGENDOM van pl. m. 3½ B. *Binnen- en Uiterdijks Land*, gelegen in *den Andel*, bij GEERT LOUWES BENTEMA onder beklemming in gebruik, voor eene jaarl., als voren verschijnende, huur van *f* 35—00.

V. De EIGENDOM van pl. m. 8 B. *Land*, mede aldaar, bij MEINDERT LOUWES BENTEMA en Vr. onder beklemming in gebruik voor eene jaarl., als voren verschijnende, huur van *f* 30—00.

VI. De BORGSTEDE **Boekstede**, met de SINGELS en de GRACHT, gelegen onder *Sebaldeburen*, bij WILLEM PIETERS HARKEMA in losse huur in gebruik.

VII. De EIGENDOM van ruim 2½ B. *Land*, onder *Lutkegast*, het *Potjersland* genoemd, bij EGBERT RENKES HOEKSTRA en Vr. onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. verschijnende, huur van *f* 22—00.

VIII. De EIGENDOM van ongev. 11 B. *Behuisd Land*, onder *Grootegast* gelegen, bij EVERT FOKKES VAN BOLHUIS en Vr. onder bekl. in gebruik, voor eene jaarl., op den 1sten Mei verschijnende, huur van *f* 15—00.

IX. De EIGENDOM van ruim 6 B. *Land*, gelegen onder *Sebaldeburen*, bij den togt naar *Grootegast*, bij JAN HARMS STOL onder bekl. in gebruik, voor eene jaarl. op Midw. verschijnende, huur van *f* 15—00.

X. IDEM van ruim 3½ B. *Behuisd Land*, te *Grootegast*, bij HENDRIK A. PLOEG en Vr. onder bekl. in gebruik, des jaars voor *f* 10—00, verschijnende op den 1sten Mei.

XI. IDEM van ongev. 2 B. *Land*, te *Lutkegast*, bij ROMMERT H. HAZENBERG en Vr. onder bekl. in gebruik, des jaars voor *f* 10—00, versch. op den 12den Maart.

XII. IDEM van ruim 1 B. *Behuisd Land*, te *Westernieland*, bij KLAAS A. NOORDHUIS onder bekl. in gebruik, des jaars voor *f* 10—00, versch. op Midw.

XIII. ¾ GEDEELTEN in den EIGENDOM van ruim 2 B. *Behuisd Land*, gelegen te *Uithuizermeeden*, bij JACOB H. RONDHUIS en Vr. onder beklemming in gebruik, deze ¾ des jaars voor *f* 10, versch. als voren.

XIV. De EIGENDOM eener *Behuisde Heemstede*, te *Lutkegast*, bij ABRAHAM F. HARTSEMA en Vr. in bekl. in gebruik, des jaars voor *f* 2—50, versch. op den 1sten Mei.

XV. De EIGENDOM van pl. m. 3 B., 44 R., 47 E., onvers. in 27 B., 55 R., 77 E. *Behuisd Land*, gelegen te *Huizing*, bij K. J. RIENKS onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. verschijnende, huur van *f* 17—50.

XVI. De HALFSCHEID van den EIGENDOM van 4 B., 16 R., 80 E. *Land*, te *Woltersum* gelegen, bij TH. J. BOS onder beklemming in gebruik, 's jaars op Midw. voor *f* 25—00.

XVII. ADIDEM van 1 B., 28 R., 20 E. *Land*, mede aldaar, bij HINDR. T. KLOOTSEMA in gebruik, 's jaars voor *f* 9—00.

XVIII. ADIDEM van 2 B., 97 R., 70 E. *Land*, aldaar, bij denzelfden in gebruik, 's jaars voor *f* 10—00.

XIX. Den EIGENDOM van ⅓ in 48 B., 50 R. *Behuisd Land*, onder *Kantens* gelegen, bij de Wedw. JAN NIENOORT onder beklemming in gebruik, 's jaars op Midw. voor *f* 26—86.

Alles te aanvaarden dadelijk na den Toeslag.

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG den 10den Januarij 1853, des avonds te 6 uur, ten na te melden Huize, publiek te Koop worden aangeboden:

I. Het sedert jaren gevestigd **WIJN- en KOFFIJHUIS**, met annexen TUIN, staande en gelegen Westzijde aan den Straatweg te *Helpman*, door den Kastelein F. GIEZEN in huur bewoond. — Hierover kan ⅔ van den Kooprijs naar 4% blijven uitstaan. — Inmiddels ***UIT DE HAND TE KOOP.***

II. 1 B., 45 R., 30 E. BOUWLAND, gelegen bij het 1ste Tolhek te *Helpman*.

III. 1 B., 07 R., 50 E. BOUWLAND, mede aldaar.

IV. 1 B., 32 R., 30 E. WEIDELAND, aldaar.

V. 1 B., 31 R., 80 E. WEIDELAND, aldaar.

VI. 1 B., 95 R., 80 E. HOOILAND, aan het *Hoornsche Diep*, onder *Helpman*.

Alles in eigendom toebehoorende aan den Heer C. J. BOLT.

Om te aanvaarden: perceel I, de Behuizing, op 1° Mei, en den Tuin en de overige perceelen op Gregorie 1853. — Perc. 1 te bezien op Bewijzen van Toegang, ten Kantore van Notaris te bekomen.

Vrijdag den 14den Januarij,

in plaats van DONDERDAG den 13den Januarij 1853, des avonds te 7 uur, zullen, ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt alhier, publiek te Koop worden aangeboden:

I. Eene kapitale, weldoortimmerde en neringrijke KOOPMANS BEHUIZING, waarin de *KRUIDENIERSAFFAIRE*, enz., thans wordt uitgeoefend, get. O no. 19, met OPENE PLAATS en PAKHUIS, staande en gelegen Oostzijde in de Nieuwe Ebbingestraat, op den hoek van het Pijpstraatje, te *Groningen*; en

II. Eene groote *KAARSENMAKERIJ* met WOONKAMER, get. O no. 111, staande achter het vorig perceel, Westzijde aan het Boterdiep, — wordende de Kamer door RIKKENS in huur bewoond.

Alles toebehoorende aan den Heer W. KOITER en Mejufvrouw.

III. De EIGENDOM van 9 B., 52 R. en 30 E. *Onbehuisd Land*, gelegen te *Klein Garnwert*, Gem. *Winsum*, bij JAN K. MULDER en Vrouw onder vaste beklemming in gebruik, 's jaars op Midw. voor *f* 88—00.

IV. Het REGT der VASTE en ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 6 B., 56 R., 30 E., in naam 15 Grazen, uitmuntend best oud *Groenland*, genoemd *DE HOOGTE*, gelegen in 2 Stukken, in den Hoogen Paddepoel, Gem. *Adorp*, doende 's jaars op Midw. tot vaste huur *f* 135—00. — Hierover kan de helft van den Koopschat naar 4 pCt. blijven uitstaan.

V. Eene BOEREN BEHUIZING, U, 90, met *Heemstede* en verder daarbij behoorenden Grond, staande en gelegen aan den Reitdijk buiten de Kranenpoort, onder *Groningen*.

VI. De VOLLE EIGENDOM van in naam 1½ Bunder kostelijk *Groenland*, mede aldaar, buiten de Kranenpoort gelegen.

Om te aanvaarden: Perc. I, II en V op den 1sten Mei en Perc. III dadelijk na den toeslag, en Perc. IV en VI op Gregori 1853. — Te bezien Perc. I en II Woensdags en Donderdags bevorens van 10—2 uur en Perc. V op den dag van Verkoop en des daags bevorens van 2—4 uur.

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zullen, op ZATURDAG den 15den Januarij 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt, alhier, publiek te koop worden aangeboden, om op den 1sten Mei 1853 te aanvaarden:

I. Eene neringrijke KOOPMANS-BEHUIZING, get. D 121, waarin sedert 30 jaren tot op heden met best succes het Vak van **DAMESHOEDENMAKEN** is uitgeoefend, staande vóóraan in de Peperstraat en uitziende in het wijde der Poelestraat te *Groningen*.

II. Eene BEHUIZING, get. C 159, met een ruim PAKHUIS er achter, BOVENWONING met VRIJEN OPGANG, C 159*a*, en Open Plaats ter zijde, staande en gelegen Oostzijde in de Sint-Walburgstraat aldaar, — wordende door den Heer T. RAVEN en Mej. PAS in huur bewoond.

Over beide perceelen kan ⅔ van den Koopprijs, naar 4½ pCt., onder regt van 1ste Hypotheek blijven uitstaan; zijnde inmiddels ***UIT DE HAND TE KOOP***, en in eigendom toebehoorende aan Mejuffer F. VAN SLOGTEREN.

III. Eene **BLEEK**, met daarop staande nette BEHUIZING, get. P 194, en TREKKAST, staande en gelegen Noordzijde in den Breedengang alhier.

IV. Eene KAMER, P 193, met STALLING en eenig OPEN GROND er achter mede aldaar, zeer geschikt voor een' Voerman of Koemelker. Alles eigen grond en toebehoorende aan den Voerman A. DOOIJES en Vrouw.

V. Eene nieuwe BEHUIZING, gem. L 28, staande en gelegen Westzijde in de Havenstraat alhier, voorzien van 2 Bedsteden, 2 Kasten, Kelder, Regenbak en Open Plaatsje, door H. WATERBORG en Vrouw bewoond.

VI. Eene WONING, L 29, daarnaast, door U. KREMER bewoond. — Doende te zamen jaarlijks tot grondpacht *f* 0—96.

Te bezien perc. I daags bevorens des namiddags van 2—4 uur en op den Verkoopdag van 10—12 en 2—4 uur; perc. II, III en IV op gemelde dagen, van 10—12 en 2—4 uur, en perc. V en VI alléén op den dag van Verkoop, van 10—12 en 2—4 uur.

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zal, op VRIJDAG den 21sten Januarij 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt, aldaar, met andere Goederen worden verkocht als perceel:

VI. Eene BEHUIZING, get. I, 67, met OPEN PLAATS, TUIN, BLEEKVELD en MANDEELIGEN PUT, staande en gelegen op vrij eigen grond, Zuidzijde in de Visscherstraat alhier, wordende door IDA BAKKERLING in huur bewoond. — Om op den 1sten Mei 1853 te aanvaarden. Hierover kan *f* 1000—00 naar 4½ pCt., onder regt van 1ste Hypotheek, blijven uitstaan.

*** Na bekomen Regterlijk Verlof, zullen, op nader te bepalen tijd, publiek te koop worden aangeboden:

I. Een groote, hecht sterke **KORENMOLEN**, genoemd ***de Nieuwe Hollandsche Molen***, get. M, 150, staande op den Stadswal, nabij de Boteringepoort, te *Groningen*.

II. Eene nette BEHUIZING, get. M, 152, met OPEN PLAATS en TUIN, staande en gelegen Oostzijde in de Nieuwe Kijk-in-'t Jatstraat alhier.

III. Eene dito BEHUIZING, get. N, 101, met eene MANDEELIGE PLAATS, TUIN en STALLING, staande en gelegen ten Oosten in de Nieuwe Boteringestraat, nabij den Wal, alhier.

IV. De EIGENDOM van pl. m. 3 Bunders *Land*, gelegen te *Ten Boer*, bij de Wedw. JAN BOUWSEMA onder beklemming in gebruik, 's jaars op Midw. voor *f* 21—00.

Alles in eigendom toebehoorende aan J. R. KLINKHAMER en CONS.

Mr. W. LAMAN TRIP, *Notaris.*

Woensdag den 19den Januarij

1853, des voormiddags *precies* te 10 uur, en vervolgens, zullen, ten verzoeke van de Erven den Heer en Mr. F. J. ABRESCH, te *Zuidhorn*, aldaar publiek worden verkocht: Onderscheidene **MEUBELAIRE GOEDEREN**, waaronder COMMODE, KASTEN, TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, KAGCHELS, LEDEKANTEN, BEDDEGOED, eenig PORSELEIN, GLAS- en AARDEWERK, KOPER-, IJZER-, TIN- en BLIKGOED, benevens eene **BAROUCHETTE**, **GEREIDEN** en andere **STALGOEDEREN** en hetgeen voorts meer zal worden gepresenteerd.

Mr. J. J. DE SITTER, *Notaris.*

*** Mr. **J. J. DE SITTER**, Notaris te *Groningen*, gedenkt, op MAANDAG den 24sten Januarij 1853, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van den Kastelein PALSMA, te *Nuis*, publiek, in perceelen, te verkoopen:

Eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR** met de daarbij behoorende GROND en LANDERIJEN, groot pl. m. 25 Bunders, alles staande en gelegen te *Lukaswolde*, onder de Gemeente *Marum* en *Grootegast*, thans bij de Weduwe WESSEL HENDRIK VEENSTRA in losse huur in gebruik.

*** Wegens vertrek naar elders, zullen, ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, ten verzoeke van den Heer E. A. COHEN, op DINGSDAG den 11den Januarij 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. Eene nette BEHUIZING met TUIN daarachter, staande en gelegen Oostzijde in de Folkingestraat te *Groningen*, get. F, 238 rood, door den Heer E. A. COHEN bewoond.

II. Eene BEHUIZING met OPEN PLAATS, staande als voren, get. F, 247 rood, door S. DE HAAS bewoond.

III. Eene BEHUIZING met OPEN PLAATS en BLEEKVELD daarachter, staande Westzijde in de Folkingestraat, get. G, 285 rood, door B. KISCH bewoond.

IV. Eene BEHUIZING met OPEN PLAATS en BLEEKVELD, staande als voren, get. G, 277 rood, door L. BLOEMENDAAL bewoond.

V. Eene BEHUIZING als voren, staande en gelegen Zuidzijde aan het Zuiderdiep te *Groningen*, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 2—80, get. S, 58 rood, door L. BLEEKROODE bewoond.

VI. Drie WOONKAMERS, waarboven een ruim PAKHUIS met drie ZOLDERS, staande in de Hofstraat, op den hoek van de Kattenhage, te *Groningen*, get. B, 81, 82 en 83 rood, bewoond door de Wedw. BOREE, P. STEENSTRA en SPEIJER.

VII. Eene BEHUIZING met OPEN PLAATS, TUINTJE en BLEEKVELD daarachter, gelegen in de Lammebuiningestraat te *Groningen*, get. H, 32 rood, door T. SLUITER bewoond.

VIII. Eene BEHUIZING en PAKHUIS onder één Dak, met OPEN GROND daarachter, staande Zuidzijde op de Nieuwstad te *Groningen*, op den hoek van den Spekkersgang, get. F, 171 rood, door H. KISCH bewoond.

IX. Eene BEHUIZING met OPEN PLAATS en BLEEKVELD daarachter, staande naast het voorgaande Perceel, get. F, 172 rood, door M. MEIJER bewoond.

X. Eene WOONKAMER, staande en gelegen op de Nieuwstad te *Groningen*, in het Trouwarbeidersgangje, get. G, 78 rood, door K. WAAG bewoond.

Tegen eerste Hypotheek, naar eene rente van 5 ten honderd, zal over het 1ste perceel *f* 1500 en over de perceelen 2 tot en met 9 2/3 van den Koopprijs kunnen blijven uitstaan.

Alles te aanvaarden op den 1sten Mei 1853, en te bezien daags vóór den Verkoopdag, des voormiddags van 10—12 uur en des namiddags van 2—5 uur.

Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.,
Notaris.

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG den 13den Januarij 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein TIDDENS, in *de Korenbeurs* te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene met doortimmerde HEEREN BEHUIZING, met OPEN PLAATS en TUIN daarachter, staande op den hoek van de Beplante Oosenmarkt te *Groningen*, met het daarachter gelegen ruime LOKAAL, waarin vroeger de *AKADEMIEDRUKKERIJ* van den Heer OOMKENS, get. M, 4 rood, door den Heer KROS en Mevrouw in huur bewoond.

II. Eene nette HEEREN BEHUIZING met OPEN PLAATS daarachter, staande en gelegen Westzijde in de Peperstraat te *Groningen*, get. D, 115 rood, door den Heer DE MOL MONCOURT en Mevrouw in eigendom bewoond.

III. Eene KOOPMANS BEHUIZING, waarvan twee BOVENWONINGEN afzonderlijk worden verhuurd, staande en gelegen op vrij eigen grond, aan het Schuitendiep, op den hoek van den Breedengang te *Groningen*, get. C, 228 rood.

Over dit perceel kan 2/3 van den Koopprijs, naar 4½ pCt., tegen eerste Hypotheek, blijven uitstaan.

Te aanvaarden op den 1sten Mei 1853, en te bezien: perceel een en twee, op Bewijzen van Toegang, daags vóór den Verkoopdag van 11—1 en van 2—4 uur; perceel drie daags vóór den Verkoopdag, des namiddags van 2—4 uur.

Perceel twee is inmiddels ***UIT DE HAND TE KOOP.***

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG den 14den Januarij 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene BEHUIZING met mandeeligen Gang, staande te *Groningen*, in de Wipstraat, get. O 79 rood, door de Wedw. J. GROEN in eigendom bewoond.

II. Eene BEHUIZING, staande en gelegen aan de Lage Der-A te *Groningen*, get. F 106 rood, door de Wedw. J. J. HUIZINGH in eigendom bewoond.

III. Eene BLEEK met de daarop staande BEHUIZING, get. S 302 rood, staande en gelegen in den Bleekersgang te *Groningen*, door ZACHARIAS VAN DER TUIN bewoond.

IV. Eene WOONKAMER, staande als voren, get. S 300 rood, door HINDRIK ORSEL bewoond.

V. Eene WOONKAMER, staande naast de voorgaande, get. S 301, door H. HUIZINGA bewoond.

VI. Eene WOONKAMER, staande naast de voorgaande, get. S 301², door KLAAS ORSEL bewoond.

VII. Eene BEHUIZING met BLEEKVELD er achter, staande Noordzijde in de Violenstraat, te *Groningen*, get. N 142 rood.

VIII. De EIGENDOM van 1 B., 95 R., 20 E. *Land*, *Biesum*, Gemeente *Delfzijl*, bij VAN BUUREN en Vr. onder beklemming in gebruik, voor eene jaarl., op Midw. verschijnende, huur van *f* 30—00.

IX. De EIGENDOM van eenen *Tuin*, groot 5 R., 40 E., te *Appingedam*, bij P. J. SMIT en Vr. onder beklemming in gebruik, voor eene jaarl., op Paschen versch., huur van *f* 4—00.

X. De EIGENDOM van een *Behuisd Heem*, staande in de Dijkstraat te *Appingedam*, groot 42 E., bij F. S. HARMANI in gebruik, voor eene jaarl., op Paschen versch., huur van *f* 1—50.

Te bezien perceel 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 7 daags voor den Verkoopdag, des voormiddags van 10—12 en des namiddags van 2—5 uur. — Te aanvaarden op den 1sten Mei 1853, doch de perceelen 8, 9 en 10 dadelijk na den toeslag.

Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG den **14den Januarij** 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mejufvrouw de Weduwe BONTEKOE, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene zeer ruime en tot vele Affaires geschikte BEHUIZING, get. K 202, staande Oostzijde in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat te *Groningen*, wordende door E. JELTES en Mejufvrouw in Eigendom bewoond.

II. Eene BEHUIZING met WOONKELDER er onder, get. A 253, staande Oostzijde in de Guldenstraat, te *Groningen*, behoorende tot de nalatenschap van wijlen J. E. HAZELHOFF.

III. Eene WONING met groote, geheel nieuwe SCHUUR en daarbij behoorenden GROND, get. X, 29, staande en gelegen Oostzijde buiten het Kleinepoortje te *Groningen*, behoorende tot de onder beneficie van Inventaris aanvaarde Nalatenschap van wijlen W. P. MAKKEN.

IV. Eene nette, geheel nieuws vertimmerde BEHUIZING, met een TUIN er achter, MANDEELIGE ZIJGANG en BOVENWONING met VRIJEN OPGANG, get. X 208, staande en gelegen op eigen grond, Westzijde in de Folkingestraat te *Groningen*, door E. E. POT en Vrouw in eigendom bewoond.

V. Eene nette BEHUIZING met OPEN PLAATS er achter, get. D 20, staande en gelegen op eigen grond, Zuidzijde in de Visscherstraat te *Groningen*, door den Koornmeter S. KRAAN in huur bewoond.

VI. Eene BEHUIZING, get. N 180, met een TUINTJE er achter, staande en gelegen Oostzijde in de Nieuwe Boteringestraat te *Groningen*, door KARSTEN bewoond.

VII. Eene BEHUIZING met eenigen OPEN GROND, get. R 39, staande en gelegen op eigen grond, Noordzijde in de Steentilstraat te *Groningen*, wordende door den Boekdrukker OTTENHOFF bewoond.

Alles te aanvaarden op den 1sten Mei 1853.

Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—4 uur, doch Perceel VII daags vóór den Verkoop des namiddags van 2—4 uur, en op den Verkoopdag des voormiddags van 10—12 uur.

*** Ten overstaan van Mrs. **J. W. QUINTUS** en **W. LAMAN TRIP**, Notarissen te *Groningen*, zullen, op MAANDAG den 17den Januarij 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mejufvrouw de Weduwe BONTEKOE, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. De EIGENDOM van eene *Boerenplaats*, gelegen te *Midwolda*, in het *Oldambt*, groot ongeveer 69 Bunders, bij de meerder- en minderjarige Kinderen van wijlen H. H. KAMMINGA en Vrouwen onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 600—00.

II. De EIGENDOM van eene *Behuisde Heerd Lands*, gelegen te *Midwolda*, in het *Oldambt*, groot ongeveer 42 Bunders, bij B. M. BUREMA onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 482—00.

III. De EIGENDOM van eene *halve Boerenplaats*, gelegen in de *Nieuwe Beerta*, bij R. LEEMHUIS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Michiel versch., huur van *f* 220—00.

IV. De EIGENDOM van ongeveer 28½ Bunders *Land*, gelegen te *Scheemder-Hamrik*, bij R. F. VOS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 250—00.

V. De EIGENDOM van 35 B., 26 R., 20 E. *Behuisd Land*, gelegen te *Grijpskerk*, bij S. O. DE WAARD en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 311—00.

VI. De EIGENDOM van eene *Boerenplaats*, gelegen onder *Visvliet*, groot ongeveer 25 Bunders, bij J. W. BAKKER en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 280—00.

VII. De EIGENDOM van ongeveer 18 B., 71 R., 60 E. *Behuisd Land*, gelegen aan den Trekweg buiten het Kleinepoortje, onder *Helpman*, bij L. EVERTS, Weduwe L. J. KUIPERS, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 118—00.

VIII. De EIGENDOM van ongeveer 6 Bunders *Land*, gelegen aan den Hoenweg, buiten de Apoort, onder *Groningen*, bij den Heer HENDRIK KEIZER en Mejufvrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 65—00.

IX. De EIGENDOM van ongeveer 4 Bunders *Land*, gelegen op de *Westerwaard*, onder *Grijpskerk*, bij H. J. VENEMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 60—00.

X. De EIGENDOM van ongeveer 2½ Bunders *Onbehuisd Land*, gelegen aan den Adorperweg, buiten de Boteringepoort, bij het Nettelboschje, onder *Groningen*, bij Mevrouw de Douairière J. F. VAN IDDEKINGE onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 80—00.

XI. De EIGENDOM van eene *Boerenplaats*, groot 32 B., 86 R., 40 E., gelegen te *Eenrum*, bij H. B. HARKEMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 211—25.

XII. De EIGENDOM van 29 B., 24 R., 40 E. *Behuisd Land*, gelegen te *Stedum*, bij S. J. DOORNBOS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 180—00, eene ton Appels en een platte Kaas, in plaats van welke wordt ontvangen *f* 6—00.

XIII. De EIGENDOM van eene *Boerenplaats*, groot 19 B., 05 R., 70 E., gelegen te *Ten Post*, bij F. J. VOS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 117—00.

XIV. De EIGENDOM van eene *Boerenplaats*, groot 24½ Bunders *Land*, gelegen onder *Adorp*, bij P. E. BUS onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 115—00.

XV. De EIGENDOM van ongeveer 6 Bunders *Onbehuisd Land*, gelegen in den *Hoogen Paddepoel*, bij Mejufvrouw de Weduwe F. GERMS onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 100—00.

Alles te aanvaarden dadelijk na den finalen Toeslag.

De Conditiën en de Bewijzen van Eigendom van de vier eerste perceelen zullen ten Kantore van *eerstgenoemden* Notaris, en die van de overige perceelen ten Kantore van den *laatstgenoemden* Notaris ter lezing liggen.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG den 25sten Januarij 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven E. J. TIDDENS, in het Huis *de Beurs*, aldaar, publiek worden verkocht:

I. De EIGENDOM van eene *behuisde Boerenplaats*, groot 42 Bunders, 74 Roeden, 10 Ellen, gelegen te *Doezum*, onder de gemeente *Grootegast*, bij H. K. VAN DER VEEN en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 250—00.

II. De EIGENDOM van eene *behuisde Boerenplaats*, groot ongeveer 31 Bunders, gelegen op het *Westerzand*, onder *Sebaldeburen*, bij de Erven JACOB JANS VAN ZANTEN, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 110—00.

III. Eene nette BEHUIZING, geteekend K 116, hebbende BOVENWONING met VRIJEN OPGANG, staande op eigen grond, Noordzijde in de Geestelijke Maagdenstraat te *Groningen*, toebehoorende aan E. VAN DALEN.

IV. Eene ruime en welonttimmerde BEHUIZING met OPEN PLAATS en BLEEKVELD er achter, get. F, 227, staande en gelegen Oostzijde in de Folkingestraat te *Groningen*, wordende door W. J. L. HUIZINGA en Vrouw in eigendom bewoond.

V. Eene BEHUIZING, get. F, 226, met OPEN PLAATS er achter, staande en gelegen mede aldaar Noordzijde naast het vorige perceel, wordende door J. GEUBELS in huur bewoond.

Om te aanvaarden de perceelen 1 en 2 dadelijk na den toeslag en de overige perceelen op den 1sten Mei 1853. De perceelen 3, 4 en 5 te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—4 uur.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, op MAANDAG den 10den Januarij 1853, des avonds te zes uur, ten Huize van Mejufvrouw de Weduwe WISSEMANN, te *Winschoten*, in openlijke veiling te verkoopen:

Eene kapitale, hechte **BEHUIZING** met annex, aan de Vaart uitkomend, **PAKHUIS**, staande aan de Langestraat te *Winschoten*, bij den Heer M. S. ENGERS in gebruik, waarin sedert eene reeks van jaren door Z.Ed. met het beste succes de **Handel in Manufakturen, enz.** is uitgeoefend; voorzien van verschillende BOVEN- en BENEDENVERTREKKEN, fraai VOORHUIS, vier ruime ZOLDERS, OPENE PLAATSEN, PUT en REGENWATERSBAK; voorts DUBBELEN INGANG, beide door het geheele Huis leidende en die de gelegenheid aanbieden om dit perceel, des verkiezende, te splitsen.

De Verkoopcondities zullen acht dagen bevorens ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mr. **H. J. OFFERHAUS**, Notaris te *Delfzijl*, zal, op DINGSDAG den 11den Januarij 1853, des avonds te 6 uur, ten Huize van de Wedw. P. J. VOS, te *Delfzijl*, publiek verkoopen;

Het welbevaren Nederlandsch **TJALKSCHIP *GEERTJE RIJNDINA***, Kapitein P. R. DIK, gebouwd in 1843, groot 60 Binnenlandsche Tonnen, ladende 30 Roggelasten, met deszelfs volledigen INVENTARIS, geschikt voor Buiten- en Binnenvaart, vroeger bevaren door wijlen Kapitein HARM H. KRUZE, van *Groningen*, thans liggende in de Haven van *Delfzijl*, en waarover een groot gedeelte van den Koopschat kan blijven staan.

*** Na bekomene autorisatie, zal binnen kort publiek worden verkocht:

I. Eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR**, met de BEKLEMMING van het *Heem*, *Tuin* en *Landerijen*, te zamen groot 22 Bunders, 48 Roeden, 60 Ellen, doende jaarlijks tot eene vaste huur *f* 164—90.

II. De BEKLEMMING van 4 B., 47 R., 10 E. *Land*, doende jaarlijks tot huur *f* 8—00.

III. De VASTE EN ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 3 B., 18 R., 70 E. *Land*, doende jaarlijks tot eene vaste huur *f* 12—00.

Alles staande en gelegen onder *Oterdum*, en behoorende tot de Nalatenschappen van wijlen KLAAS PIETERS STIKKER en Vrouw.

Mr. H. J. OFFERHAUS, *Nots.*

*** Mr. **A. J. VAN ROIJEN**, Notaris te *Onderdendam*, zal, op DONDERDAG den 13den Januarij 1853, des namiddags precies te 5 uur, ten Huize van de Wedw. JAN J. WEG, te *Bedum*, bij Strijkgeld presenteren te verkoopen:

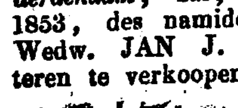

I. Eene kapitale, ruime en voor weinige jaren geheel vernieuwde BOEREN BEHUIZING, groote SCHUUR en HUT, no. 165, met de VASTE, ALTIJDDURENDE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 45 B., 25 R., 40 E. uitmuntend, meest *Groenland*, doch ook *Bouwland*, staande en gelegen in het *Reideland*, onder de Gemeente *Bedum*, zullende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur doen *f* 250—00.

II. Den EIGENDOM van het vorig Perceel.

Alles nagelaten door SIMEN JANS GROENEVELD en HARMKE HOMMES HEIDEMA, in leven Ehelieden. Een gedeelte der Koopsommen kan over no. 1 tegen billijke Renten beleend blijven. De Bewijzen van Aankomst en Voorwaarden zijn voorhanden bij

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

*** Mr. **R. DE SITTER**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van de Wedw. W. NOTEBOOM en Erven, te *Winschoten*, publiek te verkoopen:

Eene **BEHUIZING**, get. no. 152, te *Winschoten* in de Wevershorn, Kadastraal bekend sectie F, no. 238, groot 3 R., 40 Ell., waarin thans de ***BLAAUWVERWERIJ, KLANDERIJ en PERSERIJ*** wordt uitgeoefend, **met of zonder WERKTUIGEN**, welke ook **uit de hand te Koop** zijn. — Om te aanvaarden op 1°. Mei e.k.

Deze Verkoop zal plaats hebben DONDERDAG den 13den Januarij 1853, 's avonds te zes uur, ten Huize van K. FOLKERS, Logementhouder te *Winschoten*.

*** De Notaris **ANDREAE**, te *Kollum*, zal, voor zoo verre het eerste perceel betreft, door het ministerie van den Notaris **BEEKHUIS**, te *Buitenpost*, op DINGSDAG den 18den Januarij 1853, des namiddags te vier uur, ten Huize van W. HOEKSTRA, in het Gemeentehuis te *Kollum*, provisioneel ter verkoop aanbieden:

I. Eene in volle werking zijnde en in uitmuntenden staat van onderhoud verkeerenden **WIND-OLIEMOLEN**, met de daarbij staande GEBOUWEN, BOEKHOUDERS- en KNECHTENWONINGEN, TUIN, SINGEL, ENZ., aan de Trekvaart bij en onder *Kollum*, Kadastraal bekend Gemeente *Kollum*, Sectie D, nos. 411, 412, 412*a* en 412*b*, geheel groot 53 Roeden en 10 Ellen, met BERGPLAATSEN voor p. m. 900 vaten OLIE, INRIGTING tot het maken van PATENT-OLIE en ruime ZAADZOLDERS; alles om met den 1sten Julij aanstaande te aanvaarden.

II. Eene **HEEREN BEHUIZING**, staande op het West van den Dorpe *Kollum*, met grooten TUIN, 7 Behangene Kamers, STALLING, WAGENHUIS enz.; bewoond geweest door wijlen den Heer H. SWART, Med. Dr. aldaar; kadastraal bekend in de Gemeente *Kollum*, Sectie D, nos. 9, 10 en 690, zamen ter grootte van 16 Roeden en 16 Ellen.

*** Mr. **M. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, ten verzoeke van de Kinderen van wijlen JAN HEMMES DATEMA, op ZATURDAG den 15den Januarij 1853, des namiddags te 4 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Oldehove*, publiek te verkoopen:

I. Eene BEHUIZING, no. 15, met derzelver ERF, te *Saaxum*, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 3—00.

II. Het REGT der VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 8 Bunders, 41 Roeden *Land* en *Dijk*, gelegen te *Saaxum*; jaarlijksche vaste huur *f* 45—00.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op DONDERDAG den 20sten Januarij 1853, des namiddags te 2 uur, ten Huize van R. J. KLUNDER, Kastelein te *Scharmer*, en ten verzoeke van W. J. ALKEMA, publiek te veilen en te verkoopen:

I. Eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR**, get. no. 2, met de VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 21 B., 80 R., 30 E. *Bouw-* en *Groenland*, zullende voortaan jaarlijks op Martini tot vaste huur doen *f* 75—00.

II. Den EIGENDOM van opgemeld perceel.

III. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 9 B., 43 R., 60 E. *Bouw-* en *Groenland*, zullende voortaan jaarlijks op Martini tot vaste huur doen *f* 25—00; en

IV. Den EIGENDOM van opgemeld perceel. — Alles staande en gelegen in het Lageland, onder de *Harkstede*.

Mr. J. D. TRESLING.

*** De Notaris **M. P. WENNIGER**, te *Loppersum*, gedenkt, op DONDERDAG den 20sten Januarij 1853, des namiddags te 3 uur, ter nagenoemde Behuizing, publiek te verkoopen:

I. Eene **BEHUIZING** en **SCHUUR**, zijnde eene neringrijke ***BAKKERIJ*** en ***HERBERG***, met HEEM, HOF en TUIN, doende wegens een klein streepje Heem tot grondpacht *f* 1—00, en de overige grond zal wegens vaste, in alle liniën vererfvende beklemming tot huur doen *f* 10—00, te zamen 15 R., 60 E.

II. Den EIGENDOM van die *f* 10—00 huur.

III. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van een' TUIN (over den Weg), groot 5 R., 50 E., zullende tot huur doen *f* 2—50.

IV. Den EIGENDOM van die *f* 2—50 huur.

V. DITO BEKLEMMING van 1 B., 31 R., 20 E. *Land*, zullende des jaars tot huur doen *f* 20—00.

VI. Den EIGENDOM van die *f* 20—00 huur.

Alles staande en gelegen te *Bovendijks*, onder *Loppersum*, aan den Stadsweg, toebehoorende aan JULLE JAKOBS TILLEMA en Vrouw.

VERKOOP VAN EEN KOFSCHIP.

De Notaris **GOSLINGS**, te *Harlingen*, zal aldaar, op ZATURDAG den 15den Januarij 1853, des middags te 12 uur, provisioneel, en des avonds te 5 uur finaal, telkens in het Heeren Logement van D. MINNEMA, in het openbaar verkoopen:

Het welbezeilde **KOFSCHIP**, genoemd ***PIETER***, lang 25 Ell., 50 Dm., wijd 4 Ell., 84 Dm., hol 2 Ell., 55 Dm., en overzulks geijkt op 140 Tonnen, met deszelfs INVENTARIS, zoo als hetzelve laatst is bevaren door Kapitein JAN H. DE WEERD, liggende in de Haven te *Harlingen*.

Nadere Informatiën ten Kantore van de Heeren BAREND VISSER EN ZOON en van bovengenoemden Notaris.

*** Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureur te *Leens*, zal, op DONDERDAG den 20sten Januarij 1853, des namiddags te 2 uur, ten Huize van de Wedw. P. S. TIMMER, te *Adorp*, publiek te Koop presenteren:

I. Eene kapitale **BOERENPLAATS**, bestaande in eene ruime BEHUIZING, SCHUUR en verdere GEBOUWEN, met de VASTE, ALTIJDDURENDE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van derzelver *Erf*, *Tuin*, *Boomgaard* en kostelijke *Groen-* en *Bouwlanden*, te zamen groot 34 Bunders, 37 Roeden en 50 Ellen, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 157—50; benevens de VASTE BEKLEMMING van 77 Roed. en 60 Ell. best *Land*, doende jaarlijks tot huur *f* 6—00.

II. De VASTE, ALTIJDDURENDE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 5 Bund., 98 Roed. en 70 Ell. best *Land*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 50—00.

III. ADIDEM van 6 Bund., 44 Roed. en 20 Ellen best *Land*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 50—00.

IV. ADIDEM van 7 Bund., 31 Roed. en 80 Ell. best *Land*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 100—00.

V. De BEKLEMMING van 5 Bund., 23 Roed. en 40 Ell. best *Land*, doende jaarlijks tot huur *f* 40—00.

VI. ADIDEM van 4 Bund., 65 Roed. en 70 Ell. best *Land*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 45—00.

VII. ADIDEM van 9 Bund., 07 Roed. en 80 Ell. best *Land* (het *BULTJE* genaamd), doende jaarlijks tot huur *f* 63—00; en

VIII. De VASTE EN ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 1 Bund., 58 Roed. en 10 Ell. best *Land*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 12—00.

Alles staande en gelegen te *Adorp*, en behoorende tot de nalatenschap van wijlen den Landbouwer WIJBRAND JANS KONING.

Omtrent de Conditiën en de Bewijzen van Aankomst zijn informatiën te bekomen ten Kantore van

Mr. H. VAN BOLHUIS.

DEN HUIZE OOSTENBURG,

te Oosterwolde, in Friesland.

De Notaris **TADEMA**, te *Oosterwolde*, zal, ten verzoeke der Erven van wijlen den Heer A. B. PRAKKEN, op MAANDAG den 24sten Januarij 1853, des avonds te 5 uur, in de *Gouden Klok* te *Oosterwolde*, publiek, bij finale Toewijzing, verkoopen:

Eene, in de nabijheid van het Kanaal van Heeren Compagnons en in het Dorp *Oosterwolde* zeer aangenaam gelegene, wél onderhoudene **HEEREN BEHUIZING, *OOSTENBURG*** genoemd, voorzien van onderscheidene KAMERS, waaronder drie gestukadoorde, KEUKEN, KOETSHUIS en STALLING voor drie Paarden, enz., met eene daaraan grenzende SCHUUR, ingerigt voor ***BOERDERIJ***, en uitgestrekte TUIN, BOOMGAARDEN en WANDELBOSCH, zoodanig daarvan op den 27sten December j.l. de Veiling in Perceelen is gehouden en bij bovengen. Notaris nader te vernemen; — staande op den zeer geringen prijs van *f* 6,035.00.

TE HUUR:

Eene tot velerhande Affaires geschikte **BEHUIZING**, waarin onderscheidene BEHANGENE VERTREKKEN, staande in de Steentilstraat, thans door J. A. KLOOSTERHUIS bewoond. Te bevragen bij T. SCHELTENS, *Goud- en Zilversmid*.

NB. IEMAND, genegen zijnde dadelijk of tegen Mei, **LAND** in den omtrek van *Groningen* **UIT DE HAND TE VERKOOPEN**, gelieve zulks met de grootte, prijs, enz. schriftelijk en franko, onder letter B., op te geven aan het BUREAU DEZER COURANT. Van geheimhouding kan men verzekerd zijn.

De Weduwe H. VEENHUIS en haar Schoonzoon E. MARWITZ verwittigen hunne Begunstigers, dat zij te zamen blijven continueren in het BEZORGEN van **PLAATSVERVANGERS** en **NOMMERVERWISSELAARS**; hebbende zij tevens eene WAARBORGKAS, even als vroegere jaren, opgerigt. Van eene goede en trouwe behandeling kan men, even als voorheen, verzekerd zijn.

Wedw. H. VEENHUIS.
E. MARWITZ.

Bij den Vleeschhouwer **G. BOUMAN**, in de Gelkingestraat, is op HEDEN geslagt: Een extra puik vet blank **ZORTBREEDE KALF**.

AAN HET VERKOOPHUIS.

De **GOLDBERGERSCHE KETTINGEN** hebben hier weder wonderen verrigt. Van verschillende zijden zijn mij genezingen bekend geworden, maar aan slechts een geval is mij vergund door de Courant publiciteit te geven. HENDRIK VAN DER PAAL, inwoner dezer Stad, leed 36 achtereenvolgende weken hevig aan Rheumatische Pijnen en negen daarvan was hij aan zijne legerstede als geketend, daar zijne ledematen geheel verstijfd en verlamd waren. Voor eenigen tijd heeft hij een' GOLDBERGSCHEN KETTING bij mij gekocht en reeds den volgenden dag bespeurde hij aanmerkelijke vermindering van pijn; zijn lijden verminderde van dag tot dag en hij is nu geheel genezen. De andere gevallen zijn even voorspoedig en er wordt veel over gesproken. Zend mij weder nieuwen voorraad KETTINGEN en REVALENTA.

UEds. Dr.:
L. B. RUTTENBERG.

HOORN, 20 December 1852.

De **ECHTE KETTINGEN** zijn voor *f* 1,80, *f* 2.70, *f* 3,60, *f* 5,40 in de onderstaande Depôts te verkrijgen.

Te *Amsterdam* in het VERKOOPHUIS; te *Assen* bij H. P. A. VAN GORCUM; te *Delfzijl* bij A. W. C. KEYZER, te *Groningen* bij C. RIKKERS, J. L. LA GRO, JR., M. GAASBEEK; te *Meppel* bij de Wedw. BRANDERHORST; te *Pekela* J. T. FELDBRUGGE; te *Veendam* bij S. SAVENYE; te *Winschoten* bij G. WASMAN, en in de overige Steden des Rijks.

*** **K. FUHRI**, te *'s Gravenhage*, heeft op den *eersten Januarij* dezes jaars, alom verzonden:

Het Eerste Nommer van het

NEDERLANDSCH ATHENÆUM.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

VOOR WETENSCHAP, KUNST EN LETTEREN.

Wekelijks op Zaturdag verschijnende.

BEPALINGEN OMTRENT DE UITGAVE:

De verzending van het **Athenaeum** geschiedt elken Vrijdag Avond met gewone Boekverkoopers gelegenheid, *franko* AMSTERDAM, of wel regelregt, *franko* per post.

De prijs van het Abonnement is *f* 2,85 voor drie maanden, *franko* per post *f* 3.

De opzegging van het Abonnement behoort altijd te geschieden voor het eindigen van een kwartaal.

Advertentiën worden geplaatst voor 15 Cents den regel, buiten het Zegelregt.

De toezending van alle Brieven, Stukken, Mededeelingen, Aanvragen, zoowel de Uitgave als de Redactie betreffende, verlangt men *franko* aan het adres van den Uitgever *K. FUHRI*, te *'s Gravenhage*.

In den regel worden alle Nieuw Uitgekomene en aan de Redactie ingezondene Boekwerken, onmiddellijk aangekondigd of beoordeeld. Boekwerken, daartoe ongeschikt geacht, worden *franko* aan de Uitgevers teruggezonden.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*
DECEMBER 1852 en JANUARIJ 1853.

DAGEN	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER			VOCHTIGHEIDTOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
26	755,25	754,68	755,37	5,7	8,4	6,5	0,93	0,88	0,93	Z.W.t.Z.	Z.W.	Z.Z.W.	betrokken	betrokken	bewolkt
27	743,87	741,71	745,66	10,0	12,0	9,4	0,76	0,76	0,84	Z.t.W.	Z.t.W.	„	„	„	weinig bewolkt
28	749,95	750,66	753,58	7,7	8,5	6,0	0,95	0,90	0,91	Z.W.t.Z.	Z.W.	„	„	„	betrokken
29	758,81	760,17	760,01	3,5	6,1	5,1	0,92	0,86	0,87	Z.W.	Z.Z.W.	Z.	weinig bewolkt	weinig bewolkt	weinig bewolkt
30	758,73	759,70	761,62	7,5	8,0	7,7	0,74	0,87	0,91	Z.Z.W.	„	Z.W.	„	„	„
31	765,37	766,69	766,96	5,2	6,7	6,4	0,94	0,94	0,94	Z.W.	Z.Wt.Z.	Z.Z.W.	„	betrokken	betrokken
1	766,15	765,43	754,54	5,2	5,9	6,4	0,90	0,87	0,87	Z.Z.W.	Z.Z.W.	„	betrokken	„	„

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

BIJVOEGSEL

tot de Groninger Courant van den 7den Januarij 1853, *no.* 2.

(*Vervolg der Nieuwstijdingen.*)

ZWEDEN.

Men meldt, dat de 300 Denen, die zich naar Noord-Amerika begeven, om zich bij de Mormonen te voegen, in den loop van dit jaar door nog 1700 anderen zullen worden gevolgd.

— De dweeperij in de godsdienst gaat van kwaad tot erger, en slaat soms tot razernij over. Een 60tal Noorweegsche Laplanders, 20 mannen, 10 knapen en 30 vrouwen, zich noemende *Leser* (geloovigen), beweerden dat alle menschen gelooven moesten wat *zij* geloofden en lieten bekend maken, dat zij degenen zouden in den hemel helpen, die anders wilden gelooven. De bewoners van Kautokeino namen de vlugt, doch 2 personen, de koopman *Ruth* en de heer *Rucht*, bleven achter. Zij werden door de dweepers overvallen en met hunne anderhalf voet lange messen vermoord. De vrouw van *Ruth*, die beloofde hunne leer te zullen omhelzen, werd het leven gespaard; doch haar huis werd verbrand. De leeraar der gemeente deed de mannen van wapenen voorzien en trok toen tegen de dweepers te velde. Nadat de heethoofden waren doodgeschoten, werden de overigen gevangen genomen, en aldus een einde aan de zaak gemaakt.

Te Orsa hebben vroeger ook wanorden plaats gehad ten gevolge van dweeperij. Het hofgerigt te Stokholm heeft den aanvoerder en andere separatisten tot belangrijke geldboeten, bij onvermogen tot 28 dagen gevangenis op water en brood veroordeeld.

ZWITSERLAND.

VAN DE GRENZEN, 2 Januarij.

Door het orgaan der regering van Bern wordt een schrijven van den directeur van politie, den heer *Druey*, aan de Bernsche directie van politie gerigt, medegedeeld, strekkende om onderzoek te bevelen naar den drukker en uitgever van het geschrift *Napoleon le Petit*. Uit den brief van den heer *Druey* blijkt, dat dit bevel op hoog verzoek van Fransche zijde geschiedt. Het is nog niet bekend, welk resultaat de bedoelde nasporingen opgeleverd hebben.

DUITSCHLAND.

Uit Marburg wordt geschreven, dat aldaar het gerucht in omloop is, dat er eene verandering op til is bij het Keur-Hessische ministerie, ten gevolge waarvan de heer *v. Hassenpflug* door den heer *v. Trott* zou worden vervangen.

— De Oostenrijksche consul te Manheim heeft last ontvangen, om den aankoop van tabak in den Palts tot op 60,000 centenaren te vermeerderen. Daar dit gewest over het geheel slechts 100,000 centenaren voortbrengt, zijn dien ten gevolge de tabaksprijzen merkelijk gerezen. Door een' agent van een Londensch huis werd onlangs te Manheim voor dekbladeren van het jongste gewas de prijs van *f* 72 per centenaar besteed.

— De 26 kanonneerbooten, die nog van de vroegere Duitsche vloot overig waren, zijn door een Bremer makelaar, zoo het heet voor buitenlandsche rekening, opgekocht.

— In het Meiningsche dorp Boblas had dezer dagen een schrikkelijk voorval plaats. De 15jarige zoon van een bakker aldaar, die bij een schoenmaker in de leer ging, kreeg een huiduitslag en keerde ter genezing naar het vaderlijke huis terug. In plaats van een doctor te halen, komt de vader op het denkbeeld zelf zijnen zoon van de ziekte te genezen. Hij stookt den oven goed op en steekt zijnen kranken zoon daarin, om zoo den uitslag geheel te doen doorbreken. Toen echter de bakoven weder werd geopend, werd niets dan een op vele plaatsen verbrand ligchaam er weder uitgehaald. De vader is in hechtenis genomen.

— Den uitgever der *N. Elb. Anz.* is door de regering te Dantzig de bevoegdheid ontzegd „om dat blad *te verkoopen.*" Uit dien hoofde geeft hij het thans *gratis* uit. De abonnenten betalen slechts het verschot van zegel en port terug.

— De verwoesting door het springen van den kruidmolen te Reutlingen veroorzaakt, is veel belangrijker dan men aanvankelijk vermoedde. Een groot aantal huizen en onderscheidene fabrijken hebben daardoor verschrikkelijk geleden. De ontploffing was zoo geweldig, dat men op den afstand van bijna 10 uren, schokken van aardbeving meende te voelen.

— Aan den hoogleeraar in de bouwkunde, den heer *W. Stüler*, te Berlijn, is wegens zijn antwoord op de architectonische prijsvraag van Koning *Max* van Beijeren door de daarvoor bestemde commissie van beoordeelaars eenstemmig de eerste prijs van 4000 fl toegekend. — Er waren buitendien nog 10 Duitsche en 4 Fransche antwoorden ingekomen.

— Professor *Justus Liebig*, tot vrijheer benoemd, is in Beijeren (alwaar hij thans aan de hoogeschool van München is geplaatst) als zoodanig in het register van den adel ingeschreven.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 1 Januarij.

De *Times* berigt, dat in de maand April de koninklijke familie op nieuw met een lid zal vermeerderd worden.

Deze mededeeling, welke blijkbaar van het gouvernement, vermoedelijk van lord *Russell* zelven, afkomstig is, geeft aan de tegenstanders van het nieuwe ministerie aanleiding tot zeer scherpe aanmerkingen. Zij beweren, dat dit het eerste voorbeeld is van eene poging van Britsche bewindslieden, om regtstreeks invloed uit te oefenen op de verkiezing van een Parlements-lid.

— In Southwark is de nieuwe minister voor openbare werken, sir *Will. Molesworth*, heden zonder tegenstand tot lid van het Huis der Gemeenten herkozen. Deze minister behoort tot de *ultra-liberale* leden van het nieuwe kabinet.

— In de City is thans een verzoekschrift in omloop, hetwelk reeds veel onderteekeningen draagt en de strekking heeft, om van de regering te verwerven, dat niet alleen het in aanbouw zijnde glazen paleis bij Sydenham, maar ook het Britsche museum en de nationale gallerij des Zondags voor het publiek worden opengesteld en zulks om reden, dat zeer vele personen gedurende de werkdagen geene gelegenheid hebben om die instellingen te bezoeken.

— De Egyptische leening is te Londen gesloten. De regering heeft tot onderpand geboden eene aanwijzing op de in- en uitgaande regten van Alexandrië, hetgeen aangenomen is. De Porte heeft tot het sluiten dezer overeenkomst hare uitdrukkelijke toestemming gegeven.

— Ten gevolge van aanvragen door de verkoopers in Leaden-Hall-markt, heeft de regering den invoer van konijnen vrij van regten gesteld.

— Onder de talrijke schepen, die bij den storm van l.l. Zondag en Maandag op onze kusten vergaan zijn, behoort ook de brik *Lily*, bestemd naar de zuid-westkust van Afrika, en geladen o. a. met 50 tonnen buskruid. Dit vaartuig is op de rotsen bij het eiland Man vergaan, en vijf der schepelingen zijn daarbij omgekomen. Daags na de stranding heeft een agent van de Lloyd-maatschappij, met 31 man, zich op het wrak begeven, om te bergen hetgeen nog gered kon worden. Door eene tot dus ver onbekende oorzaak is het buskruid, 't welk nog niet geheel nat schijnt te zijn geweest, ontbrand; althans het wrak is met een vervaarlijken slag uiteengesprongen, en 32 personen hebben daarbij het leven verloren.

— Dezer dagen is in N.-Amerika, te weten tusschen kaap Tormentine, in Nieuw-Brunswijk, en Carlton-hoofd, op Prins-Edwards-eiland, een metalen draad in de zee neergelaten, bestemd voor een electro-magnetischen telegraaf, dien men tusschen N.-Amerika, Engeland en het vasteland van Europa wenscht te maken.

FRANKRIJK.

PARIJS, 2 Januarij.

Men herinnert zich niet, dat het feest van den nieuwjaarsdag in Parijs zooveel drukte heeft opgeleverd als in dit jaar. Het aanzienlijk bedrag der in omloop gebragte gelden heeft doorslaande bewijzen opgeleverd van het hersteld vertrouwen, van de meerdere bedrijvigheid en van de verbeterde waarde der eigendommen.

— Het paviljoen Marsan, het vroegere verblijf van de hertogin *van Orleans*, wordt voor de prinses *Mathilde*, het Palais-royal voor koning *Jerôme*, en het Elysée voor prins *Murat* in gereedheid gebragt. Van laatstgenoemd paleis zal echter een gedeelte worden beschikbaar gesteld voor de groothertogin van Baden, op hare aanstaande reis.

— Al de nieuwe waardigheden bij het huis des Keizers worden rijkelijk bezoldigd, terwijl de traktementen allen afzonderlijk worden uitbetaald. Zoo heeft thans de maarschalk [illegible] *Arnaud*, als minister 130,000 frs., als opper-stalmeester 100,000 fr., als maarschalk 40,000 en als senator 30,000 fr., te zamen 300,000 fr.; — de maarschalk *Magnan* als opperjagermeester 100,000 fr., als maarschalk 40,000, als senator 30,000 en als opperbevelhebber 40,000 fr., te zamen 210,000 fr. Evenzoo is het met de overige begunstigden gesteld. De groot-aalmoezenier geniet zijn traktement als bisschop en als aalmoezenier; de prefect van het paleis heeft 120,000 fr. als kolonel der genie, 15,000 fr. als adjudant des Keizers en 50 000 fr. als prefect van het paleis, hetgeen gezamenlijk 185,000 frs. uitmaakt. De heer *E. Ney* is in dezelfde positie. De maarschalk *Vaillant* heeft als senator, maarschalk en grootmaarschalk van het paleis gezamenlijk 170,000 frs.; de heer *de Cambacérès* (grootmeester en senator) 130,000 frs.; de heer *Fleury* (kolonel van de guides, adjudant en eerste stalmeester) 95,000 frs.; de hertog *van Bassano* (groot kamerheer en senator) 130 000 frs., enz.

— Met den 1sten Jan. hebben de prins *Jerôme* en zijn zoon, de prins *Napoleon*, benevens de prinses *Mathilda*, den titel van *Keizerlijke Hoogheid* aangenomen. Sedert eergisteren heeft ook de minister van oorlog ter beschikking van elk een piket van 25 man met een officier gesteld. De prinses *Mathilda* heeft tot eeredame benoemd de gravin *de Gouy*, geboren *Lewalteux*. Ook de prins *Jerôme* en zijn zoon zijn thans ijverig bezig met het inrigten van hun huis.

— De *Moniteur* bevat eene kennisgeving, ten einde alle verantwoordelijkheid der regering aangaande onderscheidene geschriften, zoo als met name dat *over de grenzen van Frankrijk* van zich af te werpen. Het blijft in weerwil van deze tegenspraak dan nog altijd zonderling, waarom de gezegde brochure vrijgesteld is van het zegel.

— Een dagblad bevat eene opgaaf van de uitgaven, welke aan de merkwaardigste gebouwen en merkwaardigheden, die Parijs versieren, zijn te koste gelegd, en welke gezamelijk niet minder dan 60 millioen frs. bedragen. Zoo heeft de triomfboog *de l'Etoile*, waartoe besloten werd in 1806 en welke voltooid was in 1840, gekost 10,432,841 frs.; de Magdalena kerk in 1764 begonnen en in 1842 voltooid 10,079,448; het ministerie van buitenl. zaken in 1846 begonnen, 4,968,000; de bibliotheek van de H. Geneviève, van 1843—1850, 1,775,000; het hotel van de *Quai d' Orsay* van 1810—1842, 6 millioen; de Polytechnische school 2 millioen; *Ecole des Beaux Arts*, van 1820—1846, 345,907; de basiliek van St. Denis, sedert 1806, 3,359,726; museum voor natuurlijke historie 3,881,713; paleis van de kamer der pairs sedert 1836, 3,867,870; Julijkolom 1,224,098; gesticht voor jonge blinden 1,850,000; het Panthéon van 1757—1830, 25 millioen en sedert tot 1852 nog 4 millioen; de kamer der afgevaardigden 3,524,833; de Obelisk 523 324; het hospitaal van Charenton 3 millioen; het ministerie van openbare werken 1,087,718; de heilige kapel 1,164,775; *l'école des vieux* 851,000; *collège de France* 1,434,000; de normale school 2 millioen.

— De Keizer heeft het voornemen, vier belangrijke agenten te benoemen, en uit zijne eigene kas te betalen, die ten last zullen hebben de openbare meening in het keizerrijk te polzen, en al de hooge ambtenaren, zelfs de groot-inspecteurs der politie, in hunne werkzaamheid na te gaan, en den Keizer over dit alles in te lichten, vooral indien die hooge ambtenaren van hunne magt moggen misbruik maken.

— *Zeventig* divisiegeneraals en 138 brigadegeneraals zijn uit de non-actieve de in actieve dienst hersteld. (*Het Keizerrijk is de vrede!*)

— Het nieuwe muzijkkorps der guides is op eene geheel eigenaardige wijze ingerigt. Het bestaat uit 100 keurkunstenaars, waarvan twintig, die den 1sten prijs op het Conservatoire hebben behaald.

— De prins van Capua, die thans met zijne gemalin, miss *Penelope Smit* (de schoone burgerdochter uit Londen), op de Tuilleriën verblijf houdt, is, dank zij zijner innige vriendschap met den Keizer, met zijnen vader, den Koning der Beide Siciliën, eindelijk verzoend. De prins keert de volgende week naar Napels terug, alwaar zijne gemalin alsnu eindelijk aan het hof zal worden ontvangen.

— Tijdingen uit Manilla, van den 27sten Sept. j.l., gewagen van eene verschrikkelijke aardbeving, die den 16den dier maand de stad heeft geteisterd.

BELGIE.

BRUSSEL, 3 Januarij.

De Koning heeft op nieuwjaarsdag, naar gewoonte, de hooge staats-collegiën en autoriteiten ten gehoore toegelaten. Onder de daarbij gehouden aanspraken verdienen eenige meer bijzondere aandacht; zoo zeide de voorzitter van het bestuur der Brusselsche hoogeschool onder anderen: „Gesticht alleen door de magt der publieke opinie, onafhankelijk in haren gang gelijk in hare leeringen, vrij van elke andere wet dan die God en het vaderland voorschrijven, is onze hoogeschool een treffend voorbeeld van hetgeen in dit land door de vereeniging van vrijheid, orde en gematigdheid kan worden tot stand gebragt. Die vereeniging is de grondslag van onze instellingen en van ons volksbestaan en wordt door Uwe Majesteit begrepen. Onder uwe regering heeft de wetenschap zich vrij en gelukkig verspreid, en zijn de kunsten vooruitgegaan; de beoefening der letteren heeft van u aanmoedigingen ontvangen zonder iets van hare vrijheid te verliezen; het oordeel van het algemeen heeft in kracht gewonnen juist door de uitoefening van al de vrijheden."

— Bij gelegenheid der Fransche uitgaaf: *de Grenzen van Frankrijk*, kondigt men de aanstaande verschijning te Brussel aan van een boek getiteld: *van Oostende naar Genua*, langs de Rijnlanden, Zwitserland, Savoije en Piëmont; landbeschrijfkundige en politische studiën gedaan in het vooruitzigt van vernieuwde ondernemingen van de eerste Napoleontische tijden, door den schrijver van: *Londres au point de vue Belge* (den advokaat *Jottrand*).

— Het hof van cassatie heeft beslist dat, krachtens de wet van den 21sten Mei 1819, op de patenten, niemand een beroep of ambacht mag uitoefenen zonder van een patent voorzien te zijn; dat een bijzonder patentregt moet betaald worden voor ieder beroep of ambacht, die geene wederzijdsche betrekking hebben; dat in geval van wederzijdsche betrekking, het patentregt van het meest belastbaar bedrijf alleen kan geëischt worden, en eindelijk dat hij, die een bedrijf blijft uitoefenen, dat hij reeds het vorig jaar uitgeoefend had, het regt van gansch het loopende jaar moet betalen, welkdanig ook het tijdstip zij, op hetwelk hij zijn bedrijf begint uit te oefenen.

— Men schrijft uit Liedekerke, kanton Assche:

De plaatselijke politie heeft den genaamden *J. B. Paerewijck*, daglooner, aangehouden, als verdacht van gedurende de afwezigheid zijner vrouw, zijn' vijftienmaandigen zoon *Vital* vermoord te hebben. De booswicht had een groot houtvuur aangestoken, en nadat hij zijn kind gedurende eenige minuten boven de vlammen gehouden had, heeft hij het ongelukkig schepsel in het vuur geworpen. Tot nu toe heeft *Paerewijck* nog de reden niet bekend van zijn gruwelijk bedrijf.

— De afbakening van den spoorweg van Antwerpen naar Rotterdam is bepaaldelijk vastgesteld. Al het rijgerijf zal door Belgische fabrikanten worden geleverd.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 14 Januarij.

Z. M. heeft, bij besluiten van den 31sten Dec. en 2den Jan. j.l., goedgevonden: 1) te benoemen: bij den grooten staf, tot majoor, den ritm. 1ste kl. *J. M.* graaf *van Lynden*, van dien staf, Hoogstdeszelfs adjudant; — bij het wapen der kavallerie: bij den staf, tot inspecteur van het wapen, den luit.-gen. *J. F.* graaf *Dumonceau*, Hoogstdeszelfs adj. in buiteng. dienst, komm. der tot dusverre bestaan hebbende brig. kavallerie, uit welke betrekking hij eervol wordt ontheven; tot commandant van de 1ste brig. kav., den gen.-maj. jhr. *C. W. J. Storm de Grave*, Hoogstdeszelfs adj. in buiteng. dienst, thans komm. van de res.-brig., belast met de functiën van gouverneur der residentie en van prov. komm. van Zuid- en Noord-Holland, uit welke betrekkingen hij eervol wordt ontslagen; tot generaal-majoor en kommandant der 2de brig. kav., den kol. *W. van Toll*, thans komm. het 1ste reg. van het wapen;

Bij het 1ste reg. drag.: tot kol. en comm. van het reg., den luit.-kol. *K. M. Storm de Grave*, van het 4de reg.; tot 1sten luit., naar ouderdom van rang, den 2den luit. *G. F. Brantsma*, van het korps;

Bij het 3de reg. drag.: tot kommandant van het korps, den luit.-kol. *A. A. König*, van het korps; tot majoor, den ritmeester 1ste kl. *R. C. E. de Quay*, van het 4de reg.; tot 1sten luit., naar ouderdom van rang, den 2den luit. *W. F. C. Hamming*, van het korps;

Bij het 4de reg. drag.: tot luit.-kol., den majoor der kav. *G. A. G.* graaf *van der Duyn van Maasdam*, thans op non-act. en geattacheerd aan den staf van Z. K. H. Prins *Frederik*; tot majoor, den ritm. der 1ste kl. [illegible] *Erzey*, van het korps; tot ritmeester 3de kl. (naar ouderdom van rang), de 1ste luits. *J. W. Vertholen* en [illegible] *A. J. H. Boreel de Maregnault*, van het korps; tot 1sten luit., naar ouderdom van rang, den 2den luit. *T.* [illegible] *Deijnoot*, van het korps;

Bij het wapen der inf.: bij het 7de reg., tot kapitein 3de kl., naar ouderdom van rang, den 1sten luit. *J. H.* [illegible] *Bruggen*, van het 6de reg.; — bij het 8ste reg.: tot [illegible] luit., naar ouderdom van rang, de 2de luits. *J. D. A. Barre*, van het reg. gren. en jag., en *R. F. Jehu*, van het korps; en

2) te verplaatsen: bij het reg. gren. en jagers, den 2den luit. *D. F. K. Hardenberg*, van het instructie-bataljon.

— Bij besluit van den 30sten Dec., heeft Z. M. goedgevonden, den kapitein ter koopvaart *F. de Winter* alsnog te benoemen tot ridder der militaire Willemsorde 4de kl., en zulks ter belooning voor de vrijwillige diensten, welke hij, bij de krijgsverrigtingen in de Wester-afdeeling van Borneo (Pamangkat) op den 21sten Nov. 1850, met moed en volharding en onder een hoogst belemmerend vijandelijk vuur heeft volbragt.

— De nieuw benoemde commissaris des Konings in Zeeland, jhr. *J. G. H. van Tets*, is Vrijdag namiddag te Middelburg aangekomen. — De aftredende commissaris, de heer *van Vredeburgh*, heeft bij publicatie afscheid genomen van Zeelands ingezetenen, zeggende Z. H. Ed. daarin, dat dit eene behoefte is voor hem, die de belangen van gemelde provincie meer dan 26 jaren heeft behartigd. Hij betuigt zijnen dank voor de menigvuldige bewijzen van genegenheid, welwillendheid en vertrouwen, welke hij, in beantwoording zijner aangewende pogingen ten nutte van het gewest, heeft mogen ontvangen.

AMSTERDAM, 3 Januarij.

Albier zijn aangekomende heeren prof. *F. Duttenhofer*, *C. F. Noach* en *H. Schunk*, resp. uit Wurtemberg, Pruissen en Keurhessen, leden der Koninkl. Nederl. commissie tot onderzoek der kolonisatie in Suriname door Duitschers.

Van den 5den. Wij vernemen, dat weder door het Oostenrijksche centraal zee-gouvernement te Triëst, aan het Oostenrijksche consulaat-generaal alhier, ten behoeve van de nagelatene betrekkingen der verdronkene 9 Hellevoetsluiser varensgezellen, overgemaakt is de som van *f* 1034,85, als slot van de inzameling, gedaan door het beurs-comité te Triëst. De bijdragen uit Oostenrijk beloopen alsnu *f* 9641,21.

LEIDEN, 4 Januarij.

Op nieuwjaarsavond had er in een kroeg in de Galgstraat een droevig tooneel plaats. De jenever had krijgslieden van verschillend wapen, die hier anders in vrede leven, tot bloedigen twist vervoerd. Eenen infanterist, niet eens persoonlijk in de woordenwisseling gemengd, werd een zware houw in het hoofd toegebragt.

Zoo bezoedelde een door den jenever verbijsterde krijgsman zijn wapen met het bloed van eenen onschuldigen krijgsmakker, en kan zeker thans niet begrijpen, hoe de jenever hem tot dat misdrijf heeft gebragt, hetwelk hij nu te laat betreurt. Mogt menig kroeglooper zich hieraan spiegelen. Niemand, die er nuchter intreedt, weet waartoe hij door drank opgewonden in staat is, en zelfs hij, die zich niet te buiten gaat, is er niet veilig. Het zijn ware holen van jammer en ellende, waar de zedelijkheid en welvaart van vele personen en huisgezinnen aan den drank worden ten offer gebragt.

— Laatstl. Zondag heeft hier weder een dolle hond door de stad geloopen, die andere honden heeft gebeten.

NIJMEGEN, 31 December.

Sedert eenige dagen loopt hier een gerucht, dat het departement van oorlog voornemens zoude zijn een aanzienlijk gedeelte der vestinggronden, ter uitbreiding van de stad af te staan. Wat daarvan waarheid is, durft men voor alsnog niet verzekeren.

'S HERTOGENBOSCH, 3 Januarij.

Gisteren is het der ijverige politie dezer stad gelukt de hand te leggen op eene bende boosdoeners, die ofschoon nog in hunne leerjaren schijnende te zijn, reeds met meer gevorderden in de kunst van stelen konden wedijveren. Acht (anderen zeggen nog meer) dier jeugdige boosdoeners zijn in verzekerde bewaring genomen en hebben nu den tijd over hunne vorige expeditiën na te denken. Wij hopen dat de justitie de schuldig bevondenen ten voorbeeld zal stellen aan andere zulke voorwerpen, die maar al te talrijk in onze stad zijn en aan ingezetenen en vreemdelingen, die onze markt bezoeken, tot schrik verstrekken.

— Te Loon op Zand heeft de verplaatsing van het raadhuis naar het gedeelte dat de Kaatsheuvel heet, en dat, ofschoon bijna een uur van Loon-op-Zand zelve, meer in de kom van de geheele gemeente ligt, groote opschudding verwekt. De eigenlijke Loon-op-Zanders weigeren bepaald de papieren van 't oude raadhuis af te geven, en hebben de aannemers, die kwamen om het afgediende raadhuis voor afbraak te koopen, verjaagd. Bij 't minste onraad komen ze ten getale van eenige honderden op, om zich te verzetten.

LEEUWARDEN, 3 Januarij.

Den 18den Dec. l.l. is op een stuk land in de nabijheid dezer stad, in tegenwoordigheid van de heeren *A. P. H. Kuipers*, *J. J. Bruinsma*, *H. Kuipers de Vries*, *E. C. Bisschop* en *A. G. Bosch*, allen te dezer stede woonachtig, eene brandkast, vervaardigd door *A. Cilon*, fijnsmid en geweermaker op de Turfmarkt alhier, aan eene vuurproef onderworpen.

De brandkast, geheel van ijzer gemaakt, was 1 el 25 duim hoog, 82 duim breed en 37 duim diep, voorzien van *eene* deur en van binnen afgedeeld in een' kelder, een' ijzeren plank en *acht* vakken. In *twee* dezer vakken waren blikken laadjes geplaatst. In de kast werden, zoowel op de plank, op den bodem van den kelder als in de vakken, de navolgende voorwerpen geplaatst: stukjes *tin*, smeltende op ongeveer 228° c., *bismuth*, op 250° c., *theelood*, op 332° c., *pijpzwavel*, op 110° c., *geel was*, op 64° c., *wit was*, op 68° c., alsmede *wit papier*, *vloeipapier* en *papier* van eene *Rotterd. Courant*. De kast goed gesloten en met ongeveer 7 tonnen lange turf, waartusschen brandhout en spaanders werden gevoegd, geheel omgeven, en onmiddellijk tegen dezelve geplaatst, werd daarna alles in brand gestoken. De wind was tijdens deze proef zeer sterk. Gedurende ¾ uur was de kast aan eene felle hitte blootgesteld, zoodat het ijzer aan de achterzijde, op ongeveer ¼ der hoogte, sterk rood gloeide, hetgeen eene uitzetting dezer plaat ten gevolge had; de nog overgebleven brandende turven werden nu bij die aan de voorzijde gevoegd, om de overige drie zijden nog sterker te verhitten; wordende na dien tijd de nog aanwezige brandstof (nagenoeg geheel verteerd) uitgedoofd. De kast bleef nu nog ongeveer een uur staan zonder dezelve met water af te koelen, en toen geopend. De hitte in dezelve, wat aangaat de bodem die op het gras had gestaan en daardoor was afgekoeld, het ijzer van de wanden der vakken, alsmede de blikken laadjes, waren warm. Het onderzoek der voorwerpen, welke vóór de verhitting in de kast geplaatst waren, leverde de navolgende resultaten op:

Het *theelood*, *tin en smeltbaar metaal*, waren in al de deelen der kast *onveranderd* gebleven en de kanten nog even scherp; het *bismuth* was op het gevoel warm, eenigzins door de hitte aangeslagen, doch overigens geheel *onveranderd*. — De *zwavel* was hetzelfde gebleven en aan geene der stukjes deden zich sporen van een begin van smelting op. — De *geele was* vertoonde zich in *alle* potjes geheel gesmolten. — De *witte was* in *drie* potjes geheel gesmolten; na de bekoeling, was de kleur eenigzins geelachtig. In een der potjes, geplaatst op den bodem der kast, was de *witte was* nog niet geheel vloeibaar, en dreef er nog een stukje *ongesmolten* in. — De verschillende *papiersoorten*, vergeleken met daar afgescheurde stukken van hetzelfde papier, welke *niet* aan de proef waren onderworpen geweest, leverden de volgende uitkomsten op: het *wit schrijfpapier* was iets geelachtig van kleur, het *vloei onveranderd* gebleven en het *courantpapier*, dat vóór de proef eene blaauwachtige kleur bezat, eenigzins verbleekt en iets geelachtig geworden. — Aan *alle* papiersoorten was voorts geen spoor van eenige *verkoling* te bemerken. — Een 25-*cents-stuk* op de kast gelegd, was zwart aangeslagen, en een stukje *theelood* aldaar gesmolten en bij elkander geloopen.

Als slotsom dezer proef, verklaren bovengenoemde heeren: 1). Dat, aangezien het buitenste bekleedsel der kast aan de achterzijde, in eene roodgloei- hitte verkeerde, de temperatuur, waaraan de kast (althans op die plaats) was blootgesteld, ruim 500° c. is geweest. 2). Dat, aangezien het *was* gesmolten en het *lood*, *bismuth*, *tin en smeltbaar metaal*, benevens de *zwavel*, *ongesmolten* waren, de temperatuur in de kast, gedurende de verhitting, *niet lager* is geweest dan 70° c. en *niet hooger* dan 100—110° c. 3). Dat, aangezien

de verschillende papiersoorten schier geene de minste verandering hebben ondergaan en er ook geen spoor van *verkoling* aanwezig was, het hierdoor proefondervindelijk is bewezen, dat *papier* in *deze kast* geborgen, en aan bovengemelde hitte blootgesteld, *niet* verkoolt of verbrandt.

SNEEK, 4 Januarij.

In het naburig dorp Hommerts overleed op den 1sten dezer, in den ouderdom van 94 jaren en 2 maanden, de persoon van *Hette Rienks Grijpsma*, nalatende zijne vrouw, genoemd *Antje Eelkes*, oud 92 jaren. Op den 6den Junij 1779 gehuwd, mogten deze echtelieden zich alzoo *gedurende* 73½ jaar in hun onderling bezit verheugen.

Weinige dagen voor zijnen dood ontving de oude man nog een bezoek van zijnen 72jarigen zoon *Rienk*, die tot dat einde van zijne woonplaats Stavoren, naar Hommerts was komen wandelen.

ASSEN, 5 Januarij.

De baldadigheden te Oosterhesselen nemen hand over hand toe; het liep den 31sten December zoo ver, dat men het slot van de torendeur aan stuk brak, de ijzeren pinnen voor een gedeelte verbrijzelde en den heer burgemeester een stuk hout in de glazen wierp; gelukkig echter dat slechts één glasruit getroffen werd en in duizend kleine stukjes over den houten vloer ringelde. Zoude de baldadigheid daar nog niet een einde nemen?

— In den avond van den 2den Jan. ontstond er te Dieyer, ten huize van den kastelein *J. H. Zoer* aldaar, tusschen eenige jongelieden en zekeren *Klaas Klaster*, de navolgende weddingschap: Genoemde *Klaster* wilde aannemen, om den afstand van daar naar Dieverbrug en terug, zijnde 40 minuten, binnen het kwartier of 15 minuten af te loopen. De weddingschap ging aan en tot overtuiging, dat hij ter bestemde plaatse geweest was, moest hij zich ten huize van den heer *R. Vroom* vervoegen en pijpen van dezen medenemen. Na zijn vertrek waren 14 minuten verloopen en men dacht, het is onmogelijk; maar ziet, de deur wordt geopend en onze hardlooper verschijnt met de pijpen in de hand, en men konde niet eens aan hem bespeuren, dat hij hard geloopen had. Gepasseerden Donderdag is hij te gelijk met de diligence uit Meppel geloopen, en hoe men de paarden ook mogt aanzetten, men konde hem niet bijblijven; hij deed telkens de tolhekken voor hen open, voelde de paarden op den huid en zeide, dat, naardien hunne paarden er zoo goed uitzagen, zij toch niet hard konden loopen. Van hier naar Assen en terug, zijnde 10 uren, loopt hij binnen 4 uren af. Als hij aan het loopen is, neemt hij een klein stokje in den mond en een ander in de hand, waarmede hij zich telkens om de beenen slaat.

GRONINGEN, 6 Januarij.

De dag van eergisteren was voor de behoeftige ingezetenen onzer stad een dag van vreugde. Het was toen juist 50 jaren geleden, dat de spijsuitdeeling voor de armen in onze stad was begonnen en sedert onafgebroken jaarlijks gedurende de 3 wintermaanden was voortgezet. Reeds veel vroeger dan gewoonlijk stroomden op dezen dag de bezitters van aandeelen naar het met vlaggen en groen versierde gebouw in de Zwanenstraat en vormde daar eene bijna onafzienbare rij, vol verlangen wachtende op de versterkende spijs, die aan hen zou worden uitgereikt.

En hunne verwachting werd niet te leur gesteld. 2455 portiën krachtige groenerwtensoep, waarin behalve de gewone hoeveelheid rundvleesch nog een zwijntje van 100 Ned. ℔ was gekookt, bovendien bij elke portie een stuivers wittebrood werden op dien dag uitgedeeld door de commissarissen, die bij deze gelegenheid in het gewone lokaal waren bijeengekomen. Gedurende de uitdeeling werden deze vereerd met een bezoek van het hoofd des stedelijken bestuurs en den secretaris, die na eenigen tijd zeer voldaanover deze feestviering huiswaarts keerden. Ook werd het gebouw der uitdeeling nog door eenige dames bezocht, die uit belangstelling in het lot der armen en de dezen toegedachte vreugde zich daartoe aangespoord gevoelden. Opmerking verdient het hierbij, dat eene van deze dames ook bij de eerste uitdeeling voor 50 jaren was tegenwoordig geweest.

Des namiddags vereenigden zich de commissarissen (slechts één was door ziekte verhinderd daaraan deel te nemen) met den tijdelijken burgemeester en den secretaris in het hotel *de Doelen* aan eenen vriendschappelijken disch, waarbij eene opgeruimde stemming werd waargenomen en vele toasten werden ingesteld. Onder anderen werd ook eene welverdiende hulde toegebragt aan de stedelijke regering, die van de oprigting af, deze weldadige instelling krachtig heeft ondersteund.

— Door de politie alhier is dezer dagen aangehouden Stientje Medema, welke reeds vroeger wegens misdaad is veroordeeld geweest, als zich op nieuw schuldig te hebben gemaakt aan diefstal van een half anker rooden wijn. Er is bevel van gevangenneming tegen haar verleend.

—Het *Provinciaal Blad van Groningen*, no. 180, bevat de afkondiging van een besluit van Ged. Staten, nopens de benoeming der ingelanden, ten einde deel uit te maken van de commissiën, bedoeld bij art. 3 der overgangsbepalingen van het grondreglement voor de waterschappen in dit gewest.

Het Blad n. 1 (1853) bevat een besluit van den waarnemenden commissaris des Konings, d.d. 3den Januarij 1853, no. 3, houdende intrekking der beschikking, rakende de belooning der veeartsen voor de zuivering der stallen, waarin zich longziek rundvee heeft bevonden.

— Uit *Delfzijl* schrijft men ons, van den 5den Januarij:

„Reeds sedert een paar jaren mogt deze plaats zich verheugen in de afschaffing van een misbruik hetwelk zeer lastig en kostbaar voor de ingezetenen was, namelijk: de bedelarij bijlangs de huizen op den eersten werkdag van iedere week en, in het bijzonder op Nieuwjaarsdag. Ten einde dit te voorkomen vormde zich eene commissie welke, bijgestaan door vrijwillige giften, zich in staat bevond om de nooddruftigen, tegen billijke vergoeding, werk te verschaffen en hun ook op Nieuwjaarsdag eene versnapering te geven. Zoo had ook weder op den eersten dag van dit jaar eene belangrijke uitdeeling van levensmiddelen plaats, welke de gemoederen der bedeelden tot vreugde stemde. Eere zij de leden der commissie, welke deze belangelooze taak op zich nam; mogten toch de daartoe tot nog toe contribuerenden blijven volhouden deze zoo nuttige en menschlievende zaak door hunne ruime giften in stand te houden.

„In de op gisteren, door den raad dezer gemeente, gehoudene vergadering, welke ten derden male was belegd, om te beraadslagen of men alsnog, op de door heeren Gedeputeerde Staten dezer provincie, ten dien einde teruggezondene begrooting, een' post zoude uittrekken tot de van ouds gebruikelijke, nachtelijke verlichting der straten dezer vesting, is besloten, zulks *niet* te doen en de begrooting onveranderd aan de Ged. Staten terug te zenden."

— Men berigt ons uit *Franeker*, van den 5den Januarij:

„Heden morgen, kort voor zeven uur, werden Franeker's ingezetenen door het geroep van brand uit den slaap gewekt. Het bleek dan ook weldra dat de schuur, behoorende bij de huizing Tjerck van der Schouw, gelegen aan den straatweg naar Harlingen, in vollen vlam stond. Aan de ijverige pogingen en den goeden toestand der brandspuiten is het toe te schrijven, dat de brand, niettegenstaande den fellen wind, zich bij de schuur bleef bepalen. Over de oorzaak zijn verschillende geruchten in omloop."

— De Amsterdamsche correspondent van de *Weser Zeitung* schrijft aan dat blad, bij gelegenheid dat hij de dezer dagen in onze dagbladen voorkomende opgaaf van het aantal studenten aan de hoogescholen in ons land mededeelt, ook over de „vele West-Hannoversche studenten, die nog altijd te Groningen in de godgeleerdheid studeren," enz., alsof hier de Upstalboom niet reeds vrij lang schier geheel had opgehouden te bestaan.

— De commissie tot inzameling van giften voor de achtergelatene betrekkingen der 9 varensgezellen te *Hellevoetsluis*, heeft op nieuw bekend gemaakt eenen staat der nog bij haar ingekomene bijdragen, waaruit blijkt, dat behalve het vroeger gemelde bedrag van p. m. *f* 12,000, nog is ontvangen eene som van omstreeks *f* 20,000, alzoo te zamen (met de *f* 1034.35, thans nog weder uit Triest ingekomen), de hoogst aanzienlijke som van meer dan *f* 33,000. — Voorzeker de commissie te Hellevoetsluis had alle reden te zeggen:

„Zoo ooit eene commissie uit menschenliefde en medelijden gevormd, reden had tot dankbaarheid jegens den Bestuurder der lotgevallen, die de handelingen der stervelingen regelt, het was voorzeker de commissie, die de treurmare dezer plaats van den 25sten October j.l. bekend maakte.

„Hare roepstem was niet vergeefs, want het zoo mild bijgedragene overtreft reeds de stoutste verbeelding, de hoogst gespannen verwachting. — Voor zooverre dus menschelijke hulp de diepgeslagene wonden heelen kan, is dit, landgenooten door u gedaan. — Rijk en arm, van af onzen beminden Koning en de Konink!. betrekkingen en in Oostenrijk van af den Keizer tot den Keizerlijken strandbewoner en gij allen, die tot leniging dier ramp hebt bijgedragen."

— De procureur-generaal bij den hoogen raad, heeft onder dagteekening van den 17den November j.l., aan de procureurs-generaal bij de provinciale geregtshoven de volgende circulaire gerigt:

„Reeds meermalen heeft zich bij onderscheidene regterlijke collegiën de vraag voorgedaan, of de bepalingen van art. 270 en volgende der wet, regelende de zamenstelling, inrigting en bevoegdheid der gemeente-besturen van den 29sten Junij 1851 (*Staatsblad no.* 85), houdende bedreiging van straf tegen de overtredingen ten aanzien van de plaatselijke belastingen begaan, van toepassing zijn op overtredingen van de reeds vroeger bestaande plaatselijke belastings-verordeningen, dan wel of de in deze laatste aanwezige strafbepalingen moeten worden toegepast, tot dat de plaatselijke belastingen en hare invordering op nieuw, overeenkomstig de voorschriften van art. 257 en 291 der voornoemde wet, zullen zijn herzien en geregeld.

„De hooge raad heeft, bij arrest van den 9den dezer maand, die kwestie in eerstgemelden zin beslist, en ik acht het niet ondienstig dit door toezending van een afschrift ter kennis van u. e.g.a. te brengen en u daarbij mede te deelen, dat, ofschoon dit arrest in strijd is met mijne meening omtrent het kwestieuse punt, ik echter eene eenvormige jurisprudentie te dezen aanzien over het geheele rijk van zoo hoog belang acht, dat ik, gaarne erkennende, dat de kwestie voor zeer verschillende beschouwingen vatbaar is, mijne overtuiging daaromtrent in zooverre zal opofferen, dat ik daarop niet andermaal bij den raad zal terugkomen, maar mij naar zijne beslissing zal gedragen."

— Door Zijner Majesteits consul te *Riga* wordt gemeld, dat ter voorkoming van het gerucht, dat door vreemde dagbladen zou kunnen worden verspreid, als heerschte de cholera te Riga, hij moest berigten, dat wel is waar sedert de maand October j.l. zich eenige naar de ziekte gelijkende ongesteldheden hadden voorgedaan, doch dat gedurende dat tijdsverloop zich slechts 42 gevallen der eigenlijk gezegde cholera hadden geopenbaard, zoodat men niet kan aannemen dat de cholera te Riga heerschende is.

STATISTISCHE MEDEDEELINGEN OVER HET AFGELOOPEN JAAR.

Geboorte en Sterfte in 1852.

In het jaar 1852 zijn te *Groningen* geboren 577 kinderen van het mannelijke en 548 van het vrouwelijke geslacht, te zamen 1125; hiervan waren 88 onechte, als 49 van het mannelijke en 39 van het vrouwelijke geslacht. (Onder dat cijfer zijn niet begrepen 68 levenloos aangegevenen, waarvan 41 van het manneł. en 21 van het vrouwel. geslacht in echte verwekt, 5 van het mannel. en 1 van he. vrouwel. geslacht buiten echte geboren.) Onder de geborenen zijn 12 paren tweelingen, waarbij 14 kinderen van het mannel. en 10 van het vrouwel. geslacht; van dezen zijn 20 levend geboren, als 11 van het mannel. en 9 van het vrouwel. geslacht; 4 levenloos aangegeven, waaronder 3 van het mannel. en 1 van het vrouwel. geslacht.

Er zijn voltrokken 235 huwelijken, als: 180 tusschen jongmans en jongedochters; 13 tusschen jongmans en weduwen; 26 tusschen weduwenaars en jongedochters; 16 tusschen weduwenaars en weduwen.

Het getal overledenen bedraagt 857, als: 415 van het mannel. en 442 van het vrouwel. geslacht. Bij deze dooden waren 420 ouden en 437 jongen.

Onder die dooden waren 19 mannel. en 10 vrouwel. welke hunne woonplaats buiten de gemeente hadden; 19 mannel. en 18 vrouwel. welke hier in garnizoen of in een schip verblijfhoudend waren; 2 mannel. en 1 vrouwel. waarvan de woonplaats onbekend was; 1 vreemdeling welke de gemeente passeerde; terwijl 26 mannel. en 8 vrouwel. krachtens artikel 50 van het burgerlijk wetboek zijn ingeschreven.

— In *Ten Boer* is de loop der bevolking in 1852 geweest, als volgt: geboorten 59 manl. en 59 vrouwl., te zamen 118; in de gemeente gevestigden 93 manl., 91 vrouwl., te zamen 184; sterften 37 manl. en 36 vrouwl., te zamen 73; de gemeente verlaten 64 manl. en 67 vrouwl., te zamen 131, zoodat de wettig gedomicilieerde bevolking op ultimo December 1852 bestaat uit 1789 manl. en 1725 vrouwl., te zamen 3514 zielen.

Er zijn 2 tweelinggeboorten, twee onechte en 2 kinderen als levenloos aangegeven; — er zijn 28 huwelijken voltrokken.

Van de voltrokken huwelijken zijn gedurende het jaar 1852 bij de Nederduitsche Hervormde gemeente kerkelijk ingezegend:

In Januarij 2 paren, in Februarij 3; in Maart 0; in April 7; in Mei 21; in Junij 4; in Julij 7; in Augustus 2; in September 2; in October 3; in November 5; in December 8; te zamen 64 paren.

— In de gemeente *Termunten* zijn in 1852 geboren 45 kinderen van het mann. en 41 van het vrouw. geslacht in echte verwekt; 2 van het mann. en 4 van het vrouw. geslacht (in onechte verwekt; 5 van het mann. en 2 van het vrouw. geslacht levenl. aangeg.; te zamen 52 van het mann. en 47 van vrouw. geslacht. — Overleden 40 van het mann. en 36 van het vrouw. geslacht. — Gehuwd 25 paren.

— Gedurende het jaar 1852 zijn te *Winschoten* geboren: 73 kinderen van het mannel. en 62 van het vrouwel. geslacht, te zamen 135; — overleden: 49 van het mannel. en 37 van het vrouwel. geslacht, te zamen 86; — gehuwd: 36 paren; — levenloos aangegeven: 2 van het mannel. en 6 van het vrouwelijk geslacht.

— Te *Meppel* geboren 209, overleden 232 personen, 56 huwelijken, 1 echtscheiding.

— In de gemeente *Hoogeveen* zijn in het jaar 1852 gehuwd 101 paren; geboren 301 kinderen (151 jongens en 150 meisjes); overleden 199 personen, als 114 van het mann. en 85 van het vrouw. geslacht. Onder de overledenen bevinden zich 22 levenloos aangegevene kinderen en 19 personen welke elders zijn overleden.

— In het verloopen jaar zijn in de gemeente *Smilde* geboren 119 kinderen van het mannelijk en 101 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 220; gestorven 66 van het mannelijk en 67 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 133, zoodat deze gemeente is vermeerderd met 87 zielen. Daarenboven zijn er gehuwd 14 paren, en 6 als levenloos geboren aangegeven.

— Gedurende het jaar 1852 zijn in de gemeente *Anlo* geboren 70, overleden 67, waaronder 3 levenloos aangegevenen.

— Te *Haarlem* zijn in het jaar 1852 geboren 492 zoons, 476 dochters, te zamen 968 kinderen, waaronder 11 paren tweelingen. Gehuwd 212 paren. Overleden 334 personen van het mannelijk, 312 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 646.

— Te *Alkmaar* geboren 217 zonen, 221 dochters; te zamen 438 kinderen. Overleden 191 pers. van het mann., 179 van het vrouw. geslacht; levenloos aangegeven 20 kinderen; te zamen 390. Gehuwd 83 paren.

— Te *Deventer* geboren 532, overleden 431 personen; gehuwd 141 paren.

— Te *Purmerend* zijn in het vorige jaar geboren 162, overleden 114 personen; gehuwd 44 paren.

— Te *Arnhem* geboren 729, overleden 465 (waarbij echter niet begrepen 43 dood geborene), gehuwd 206 paren.

Boter- en Kaashandel te Leeuwarden en Sneek.

In het jaar 1852 zijn volgens de wekelijksche opgaven te Leeuwarden en te Sneek, de volgende hoeveelheden boter en kaas aan de waag gewogen:

Te *Leeuwarden* 39,273 ¼, 11,408 ⅛ en 3844 $\frac{1}{16}$ vat boter, wegende met een gemiddeld overwigt van 2 Ned. ℔ per ¼ vat, 1,929,396 Ned. ℔, en 207,902 Ned ℔ kaas; zijnde alzoo 74,430 Ned. ℔ boter en 27,810 Ned. ℔ kaas minder dan in 1851. De grootste hoeveelheid had men: den 11den Junij, 1373 ¼, 297 ⅛ en 152 $\frac{1}{16}$ vat boter; op den 18den Junij 14,472 Ned. ℔ kaas; de kleinste hoeveelheid: den 5den Maart 251 ¼, 185 ⅛ en 60 $\frac{1}{16}$ vat boter, en den 26sten November 154 Ned. ℔ kaas. De hoogste prijs van de boter is geweest *f* 44, den 27sten Februarij, en alzoo gelijk in het vorige jaar, en de laagste *f* 24½, den 16den Julij, en dus *f* ½ hooger dan in 1851. De hoogste prijs van de kaas is geweest *f* 23 à *f* 25, den 19den November, en alzoo *f* 6 hooger dan in het vorige jaar, en de laagste *f* 12 à *f* 16, den 28sten Mei, en dus gelijk als in 1851.

Te *Sneek* 51,992 ¼ en 5668 ⅛ vat boter, wegende met een gemiddeld overwigt van 2 Ned. ℔ per ¼ vat, 2,312,692 Ned. ℔, en 573,926 Ned. ℔ kaas; zijnde alzoo 107,600 Ned. ℔ boter en 169,161 Ned. ℔ kaas minder dan in 1851. De grootste hoeveelheid had men: den 8sten Junij 1796 ¼ en 79 ⅛ vat boter, en den 22sten Junij 36,963 Ned. ℔ kaas; de kleinste hoeveelheid: den 17den Februarij 256 ¼ en 139 ⅛ vat boter, en den 23sten November, 178 Ned. ℔ kaas. De hoogste prijs van de boter is geweest *f* 45, den 24sten Februarij, en de laagste *f* 24,75, en alzoo beide gelijk in het vorige jaar. De hoogste prijs van de kaas is geweest *f* 21 à *f* 25½, en alzoo *f* 4,62½ hooger dan in het vorige jaar, en de laagste *f* 13¼ à *f* 16¼, den 25sten Mei, en dus *f* 1,37½ hooger dan in het jaar 1851.

Aan de beide hoofdmarkten dezer provincie zijn alzoo in 1852 gewogen:

4,242,688 Ned. ℔ boter, tegen 4,514,118 Ned. ℔ in 1851, 4,486,491 Ned. ℔ in 1850, 4,132,487 Ned. ℔ in 1849 en 3,907,322 Ned. ℔ in 1848, en

781,828 Ned. ℔ kaas, tegen 978,799 Ned. ℔ kaas in 1851 en 967,655 Ned. ℔ in 1850.

Handel van Tiel.

Gedurende het 4de kwartaal van 1852 zijn aldaar ter markt aangevoerd en verkocht:

11,144 mudden graan, 51,864 mudd. aardappelen, 571 mudd. appelen, 346 mudd. peren, 46 mudd. noten, 19,278 stukken boter à 5 ons, 38,721 eijeren, 246,930 roode en witte kool, 4,600 runderen, 328 varkens, 3,883 biggen, 2,483 kalkoenen, 2,206 kippen, 19 ganzen en eenden.

Graanhandel te Schiedam.

In het afgeloopen jaar is binnen deze stad, zoowel uit zee als langs de rivieren de volgende hoeveelheid granen aangevoerd: *Invoer* 33,848 lasten en 29 mudden. *Uitvoer* 10,877 lasten en 22 mudden. In het vorige jaar zijn alhier binnengekomen uit Engelsche havens 105, uit België 152, van Rhuroord 207 schepen met steenkolen.

Gedurende het jaar 1852 zijn uit de haven van Antwerpen vertrokken 14,428 landverhuizers met 68 schepen, terwijl de getalen in 1851 slechts 9,243 en 51 bedroegen; derhalve in het afgeloopen jaar 5,185 landverhuizers en 17 schepen meer.

Voor de correctionele kamer der arrondissements-regtbank te Zwolle, hebben in 1852 te regt gestaan 757 personen, waaronder 427 bedelaars, onder de laatsten waren er 270 die reeds in bedelaars-gestichten gezeten hadden en 124 Amsterdammers.

Te Hamburg zijn gedurende het jaar 1852 uit zee aangekomen 4440 schepen, metende omstreeks 280,600 lasten en bemand met 37,787 koppen. (In 1851 waren aangekomen 4169 schepen, metende 248,179 lasten en bemand met 34,266 koppen.) Van de in het vorig jaar aangekomenen kwamen onder anderen 1920 uit Engeland en 350 uit de Nederlanden. Onder de aangekomen schepen waren 362 Nederlandsche. — Den 31sten December ll. lagen in de haven 213 schepen, waaronder 35 Nederlandsche.

Te Southampton zijn, in het afgeloopen jaar, met de stoomliniën, uit alle deelen der wereld aangekomen 24,346 passagiers en 1505 matrozen, die in nood hadden verkeerd en herwaarts gevoerd waren.

Het leger van België.

Het cijfer van de begrooting voor het Belgische leger, voor de dienst van 1853, bedraagt 30,353,000 fr., en met inbegrip van 1,835,000 voor de gensdarmerie, 32,190,000 fr. Het bedrag der infanterie, tegenwoordig bij het vaandel, wordt gerekend op 26,387 man; dat der ruiterij op 5475 man, met 5100 paarden; dat der artillerie op 4780 man, met 1958 paarden, en dat der troepen van de genie op 891 man; een geheel opleverende, met de staven, van 2472 officieren en 35,120 onder-officieren en soldaten. De gensdarmerie telt 1454 officieren, onder-officieren en soldaten, met 1068 paarden.

Karakteristiek van Lodewijk Napoleon.

Men leest in het Engelsche dagblad de *Economist*: „Naar den aard der zwarigheden die hij ontmoet, ontveinst en vervaagt Lodewijk Napoleon zijne plannen. Onverschillig, geduldig, *ondoorgrondelijk*, is hij steeds waakzaam en wacht slechts om de gelegenheid aan te grijpen wanneer zij onder zijn bereik is. De geschiedenis levert weinige voorbeelden van zulk eene standvastige, lijdzame en moeijelijk af te schrikken onbetwistbare grootheid. Omzigtig en stilzwijgend, hecht hij zich sterk aan hen die zijne zaak omhelzen, als alle fatalisten, is hij geenszins schroomvallig in de keuze zijner werktuigen; hij heeft in zijn hoofd een vast bepaald plan van buitenlandsche staatkunde, even als hij, vóór den 2den December, een plan had van binnenlandsche politiek. Ziedaar den man geheel en al; en voorzeker is het voor Europa, voor Engeland vooral, van het grootste belang dien man te kennen zoo zoals hij werkelijk is, en niet zooals bij onder den indruk van hartstogten of onder oppervlakkige beoordeeling is voorgesteld. Welke daden, welke ondernemingen kan een man van zulk eene geaardheid niet ten uitvoer brengen, die naar welbehagen over eene magtige marine, een verbazend leger kan beschikken, en die niet de minste oppositie, de minste tegenspraak van de zijde des volks waarover hij Keizer en meester is, te vreezen heeft!"

Meijerbeer's *Propheet* heeft tot nu toe in Parijs 1 millioen 4,000 frs. opgebragt; rekent men de 10 pC., die den schrijver toevallen, dan heeft deze opera den beroemden toonkunstenaar reeds nu ruim 100,000 frs. verschaft. De opvoering van zijne *Afrikanen* is weder uitgesteld, en zullen de repetitiën eerst in October 1853 beginnen, zoodat de eerste opvoering waarschijnlijk eerst in April 1854 zal plaats hebben.

Kerk- en Schoolnieuws.

Zuidwolde, 3 Jan. Door mevrouw de douairière *van Holthe van Echten* is als collatrice dezer gemeente tot pred. alhier benoemd de heer *Rijkens*, pred. te Akkrum, en is deze daarop kerkelijk beroepen.

— Te Oud Alblas (klass. Dordrecht) is ten derdenmale beroepen ds. *J. J. Knap*, pred. te Heeg. – Aangenomen.

— Te Bolsward (klass. Sneek) is beroepen ds. *Alb. van Toorenenbergen*, pred. te Polsbroek.

— Ds. *Beets*, te Heemstede, heeft voor de beroeping als hoogleeraar naar de Kaap de Goede Hoop bedankt.

— Door den kerkeraad der Evangel. Luthersche gem. te Middelburg is, uit het te voren gemaakte zestal, het volgend drietal pred. geformeerd: dd. *Buckman*, te Tiel; *Kerbert Jr.*, te Monnikendam, en *Roll*, te Edam.

— De *Kerkelijke Courant* behelst in een harer laatste nommers (van den 17den Dec. j.l.), onder het opschrift „*De nood der Evangelische kerk in Pruissen*," eene belangrijke mededeeling aangaande den toestand der genoemde kerk, waaruit blijkt – hetgeen tot dus ver hier te lande niet bekend was — dat die kerk, wat haren materiëlen of stoffelijken toestand betreft, in zeer ongunstige omstandigheden verkeert en dringend ondersteuning behoeft. De in die mededeeling aangevoerde feiten zijn, behalve uit bijzondere brieven en circulaires, grootendeels uit authentieke bescheiden geput; voornamelijk uit een adres, onlangs door den Evang. opperkerkeraad te Berlijn uitgegeven geschrift.

Assen, 5 Januarij. Men verneemt, dat de heer *Breitsma*, pred. bij de Chr. Afg. gem. ter dezer stede, voor het beroep naar Heerenveen bedankt heeft.

Gedurende het geheele jaar 1852 zijn door de verschillende commissiën van onderwijs in ons Vaderland geëxamineerd en tot het geven van onderwijs toegelaten: een onderwijzer van den 1sten rang, 130 van den 2den rang, 228 van den 3den rang, 295 van den 4den rang, 7 personen als huisonderwijzers, 155 als schoolbonderessen en 5 als huisonderwijzeressen.

ERRATUM.

Hebben wij in ons vorig nummer, volgens gerucht, melding gemaakt van eene benoeming betreffende den heer de Coningh, vroeger leeraar van de landhuishoudk. school alhier, thans meldt men ons, dat dit berigt in zooverre onjuist was, dat de heer de C. niet is benoemd tot secretaris van de Hollandsche maatschappij van landbouw, maar tot adjunct van dien algemeenen secretaris.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. van Bolhuis Hoitsema.